

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Problematika veřejnoprávního vysílání
a jeho význam na úrovni práva
Evropské unie**

Kristýna Dosoudilová

Plzeň

2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kristýna DOSOUDILOVÁ**
Osobní číslo: **R16M0041P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Problematika veřejnoprávního vysílání a jeho význam na úrovni práva Evropské unie**
Zadávající katedra: **Katedra ústavního a evropského práva**

Zásady pro vypracování

- Úvod
- Vymezit základní pojmy související s veřejnoprávním vysíláním
- Přiblížit právní rámec veřejnoprávního vysílání pomocí směrnic a ostatních dokumentů na úrovni práva Evropské unie
- Nastínit reakce na technický pokrok, a to zejména digitalizací veřejnoprávního vysílání
- Analyzovat příslušnou judikaturu
- Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

Knižní publikace:

- POUPEROVÁ, Olga. Institucionální aspekty regulace médií. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-335-8.
- TICHÝ, Luboš, Rainer ARNOLD, Jiří ZEMÁNEK, Richard KRÁL a Tomáš DUMBROVSKÝ. Evropské právo. 4. vyd. Praha: C.H. Beck, 2011, ISBN 978-80- 7400-333-2.

Články a Studie:

- Šmíd, M. (2014): Veřejnoprávní média v zemích EU – jejich řízení a kontrola, vymezení činnosti. Praha: Parlamentní institut
- Šmíd, M. (2011): Vysílání veřejné služby v zemích Evropské unie, jeho organizace a fungování. Praha: Parlamentní institut

Směrnice a ostatní dokumenty EU:

- Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) ve znění Opravy směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách)(Úřední věstník Evropské unie L 95 ze dne 15. dubna 2010)
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu
- Protokol 29 připojeným ke Smlouvě o fungování EU – tzv. Amsterdamský protokol
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2010 o veřejnoprávním vysílání v digitální době: budoucnosti duálního systému (2010/2028(INI))

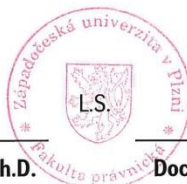
Vedoucí diplomové práce: **Doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.**
Fakulta právnická

Datum zadání diplomové práce: **13. března 2020**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2021**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 2. září 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně a vyznačila jsem v ní všechny prameny, z nichž jsem ve své práci čerpala. Prameny byly citovány průběžně v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny ve zdrojích.

V Plzni 31.3.2021

.....
Kristýna Dosoudilová

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych zde chtěla poděkovat vedoucí diplomové práce doc. JUDr. Monice Forejtové, Ph.D., za její cenné rady a vstřícný přístup. Dále bych chtěla poděkovat všem svým blízkým, kteří mi byli oporou nejen při psaní této práce, ale i při celém vysokoškolském studiu.

Použité zkratky

Amsterodamský protokol

Protokol č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech

EU

Evropská unie

EÚLP

Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

Komise

Evropská komise

Listina

Listina základních práv Evropské unie

SEU

Smlouva o Evropské unii

SFEU

Smlouva o fungování Evropské unie

Směrnice o audiovizuálních mediálních službách

směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb – konsolidované znění (ve znění změn směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808, kterou se mění směrnice 2010/13/EU)

Smlouva o ES

Smlouva o založení Evropského společenství

Smlouvy

Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie

Soudní dvůr EU

Soudní dvůr Evropské unie

OBSAH

<u>ÚVOD</u>	- 1 -
<u>1. VEŘEJNOPRÁVNÍ VYSÍLÁNÍ V EVROPĚ</u>	- 3 -
1.1. VZNIK A VÝVOJ VEŘEJNOPRÁVNÍHO VYSÍLÁNÍ V EVROPĚ	- 4 -
1.2. DUÁLNÍ SYSTÉM	- 6 -
<u>2. INSTITUCE ZABÝVAJÍCÍ SE VEŘEJNOPRÁVNÍM VYSÍLÁNÍM V EVROPĚ</u>	- 8 -
2.1. RADA EVROPY	- 8 -
2.1.1. ROZDÍL MEZI ČINNOSTÍ RADY EVROPY A EVROPSKÉ UNIE	- 9 -
2.2. EVROPSKÁ VYSÍLACÍ UNIE	- 10 -
2.3. EVROPSKÁ AUDIOVIZUÁLNÍ OBSERVATOŘ	- 11 -
2.4. ERGA	- 11 -
<u>3. NORMATIVNÍ VLIV UNIE NA VEŘEJNOPRÁVNÍ VYSÍLÁNÍ V EU</u>	- 12 -
3.1. LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE	- 14 -
3.2. PROTOKOL Č. 29 O SYSTÉMU VEŘEJNOPRÁVNÍHO VYSÍLÁNÍ V ČLENSKÝCH STÁTECH	- 17 -
3.3. ZELENÁ KNIHA O VYTVOŘENÍ SPOLEČNÉHO TRHU V OBLASTI ROZHLASOVÉHO A TELEVIZNÍHO VYSÍLÁNÍ	- 18 -
3.4. SMĚRNICE „TELEVIZE BEZ HRANIC“	- 19 -
3.5. SMĚRNICE O AUDIOVIZUÁLNÍCH MEDIÁLNÍCH SLUŽBÁCH	- 21 -
3.5.1. POŽADAVKY KLADENÉ NA TV VYSÍLÁNÍ V ČLENSKÝCH STÁTECH EU	- 22 -
3.6. DALŠÍ SEKUNDÁRNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY	- 28 -
3.6.1. USNESENÍ RADY EU 1999/C 30/01 O VEŘEJNOPRÁVNÍM VYSÍLÁNÍ	- 28 -
3.6.2. SDĚLENÍ KOMISE (2000) 580 O SLUŽBÁCH OBECNÉHO ZÁJMU	- 29 -
3.6.3. USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 2007/2253(INI) O KONCENTRACI A PLURALITĚ SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ V EVROPSKÉ UNII	- 29 -
3.6.4. USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 2011/2246(INI) O CHARTĚ EU: STANDARDNÍ PODMÍNKY SVOBODY SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ V CELÉ EU	- 30 -
3.6.5. USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 2017/2209(INI) O PLURALITĚ A SVOBODĚ SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ V EVROPSKÉ UNII	- 31 -
<u>4. FINANCOVÁNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍHO VYSÍLÁNÍ</u>	- 33 -
4.1. SDĚLENÍ KOMISE O POUŽITÍ PRAVIDEL STÁTNÍ PODPORY NA VEŘEJNOPRÁVNÍ VYSÍLÁNÍ	- 35 -
4.1.1. ÚLOHA VEŘEJNOPRÁVNÍHO VYSÍLÁNÍ	- 36 -
4.1.2. PRÁVNÍ RÁMEC	- 37 -
<u>5. VEŘEJNOPRÁVNÍ VYSÍLÁNÍ V DIGITÁLNÍM SVĚTĚ</u>	- 41 -
5.1. DIGITÁLNÍ VYSÍLÁNÍ TELEVIZE	- 42 -
5.2. VYUŽITÍ NOVÝCH TECHNOLOGIÍ	- 43 -
5.3. VEŘEJNOPRÁVNÍ VYSÍLÁNÍ A SOCIÁLNÍ MÉDIA	- 45 -
<u>6. VEŘEJNOPRÁVNÍ VYSÍLÁNÍ A JUDIKATURA SOUDNÍHO DVORA EU</u>	- 47 -
6.1. SVOBODA VOLNÉHO POHYBU SLUŽEB	- 47 -
6.1.1. ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA EU ZE DNE 30. DUBNA 1974, <i>GIUSEPPE SACCHI</i> , VE VĚCI 155/73	- 47 -
6.1.2. DALŠÍ ROZSUDEKY SOUDNÍHO DVORA EU ŘEŠÍCÍ TUTO PROBLEMATIKU	- 48 -
6.2. MONOPOLNÍ POSTAVENÍ	- 48 -

6.2.1. ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA EU ZE DNE 18. ČERVNA 1991, , VE VĚCI C-260/89	- 48 -
6.3. FINANCOVÁNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍHO VYSÍLÁNÍ	- 49 -
6.3.1. ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA EU ZE DNE 26. ČERVNA 2008, <i>SOCIEDADE INDEPENDENTE DE COMUNICAÇÃO</i> , VE VĚCI T-442/03	- 49 -
6.3.2. ROZSUDEK ZE DNE 22. ŘÍJNA 2008, <i>TV2 DANMARK</i> , VE SPOJENÝCH VĚCECH T-309/04, T-317/04, T-329/04 A T-336/04	- 50 -
6.3.3. ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA EU ZE DNE 1. ČERVENCE 2010, <i>MÉTROPOLE TÉLÉVISION (M6) A TÉLÉVISION FRANÇAISE 1 SA (TF1)</i> , VE VĚCI T-568/08, T-573/08	- 50 -
6.3.4. ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA EU ZE DNE 22.6.2016, <i>ČESKÝ ROZHLAS</i> , VE VĚCI C-11/15	- 51 -
6.3.5. ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA EU ZE DNE 26. LEDNA 2021, <i>JOHANNES DIETRICH A NORBERT HÅRING V. HESSISCHER RUNDFUNK</i> , VE SPOJENÝCH VĚCECH C-422/19 A C-423/19	- 52 -
ZÁVĚR	- 53 -
ZDROJE	- 58 -
RESUME	- 67 -

Úvod

Ve své diplomové práci jsem se rozhodla zabývat problematikou veřejnoprávního vysílání a jeho významem na úrovni práva Evropské unie. Právní úprava veřejnoprávního vysílání je častým tématem pro diplomovou práci, avšak mnohdy bývá tato problematika nedostatečně zpracována na úrovni práva Evropské unie nebo je tato část dokonce i zcela opomenuta. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla tímto tématem zabývat a více prozkoumat otázky s tím spojené. Aktuálnost tématu potvrzuje fakt, že v roce 2020 mělo dojít k transponování nových harmonizovaných pravidel dané směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808, kterou se mění směrnice 2010/13/EU do právních řádů členských států. Tato směrnice značně ovlivňuje televizní vysílání, a to včetně vysílání veřejnoprávního.

V členských státech Evropské unie již došlo k několika pokusům o ovládnutí veřejnoprávních médií. K ohrožení nezávislosti došlo v Itálii v roce 2001 po zvolení Silvia Berlusconiho. Maďarsko zažívá krizi veřejnoprávního vysílání, která je spjata s mocí Viktora Orbána. V posledních letech dochází k zásahům politické strany Právo a spravedlnost do nezávislosti veřejnoprávního vysílání Polské republiky.

Důvodnost existence veřejnoprávního vysílání bývá často zpochybňována a ráda bych ve své práci chtěla podtrhnout důležitost těchto médií a jejich nezastupitelnou roli v současné společnosti. Jedná se bezpochyby o jeden z pilířů demokracie, který pomáhá kvalitně a objektivně informovat občany v členských státech EU.

Dalším cílem této práce je komplexně shrnout právní úpravu veřejnoprávního vysílání na úrovni práva Evropské unie. Ráda bych se pomocí tohoto shrnutí pokusila přiblížit názor na tento druh vysílání, který promítá Evropská unie do svých dokumentů. Dále bych chtěla vysvětlit, jak se staví k otázkám, které se vážou k jeho existenci a fungování v demokratickém státě. Nepochybně bych zde také podtrhla její pohled na poslání veřejnoprávního vysílání a poukázala, jaké mají subjekty provozující veřejnoprávní vysílání možnosti při plnění tohoto poslání.

Hlavní metodu, kterou budu v této práci používat, je analýza právní úpravy. Zaměřím se především na primární a sekundární právo Evropské unie, ale neopomenu ani jiné dokumenty, které nevznikly pod záštitou této organizace a

Evropská unie je schvaluje nebo vyjadřují její postoj. K ucelení náhledu na tuto problematiku bych přiblížila judikaturu Soudního dvora Evropské unie, jenž mi pomůže vysvětlit, jak se staví tento orgán k problémům, které vyvstaly v průběhu let a jsou spojené s touto problematikou.

Nejdříve v této práci objasním, co se skrývá pod stěžejními pojmy, které se vztahují k veřejnoprávnímu vysílání a jeho problematice. Pokusím se následně vysvětlit vznik veřejnoprávního vysílání a přiblížit jeho vývoj v Evropě. Nicméně veřejnoprávní vysílání již není jediný druh vysílání, které je v členských státech provozováno. Na trhu se nyní pohybují i soukromé komerční stanice, které společně s veřejnými médii zajišťují pluralitu médií a názorů. Je tedy důležité vysvětlit tento systém a objasnit pohled Evropské unie na tuto koexistenci. Ani Evropská unie není jedinou institucí, která se zabývá veřejnoprávním vysíláním na nadnárodní úrovni, a tudíž zmíním v této práci i jiné organizace a stručně popíši jejich činnost a přiblížím jejich vztah s Evropskou unií.

Následně bych se zaměřila na normativní vliv, který má Evropská unie na veřejnoprávní vysílání. Pokusila bych se stručně popsat, jaké otázky spojené s veřejnoprávním vysíláním ve svých dokumentech tato organizace řeší a jaká je mu v nich přikládána úloha. Více do hloubky bych se poté věnovala otázkám, které jsou spojené s financováním a digitalizací.

Ke konci práce se budu věnovat judikatuře Soudního dvora Evropské unie, která byla zlomová pro veřejnoprávní vysílání nebo řeší otázky s ním spojené. V této části bych se pokusila nastínit pohled této instituce na volný pohyb služeb, monopolní postavení a na problematiku spojenou s financováním.

1. Veřejnoprávní vysílání v Evropě

Tato kapitola nastíní, co se pod pojmem veřejnoprávní vysílání skrývá a jaký je vývoj tohoto vysílání v Evropě. Nejdříve je však zapotřebí vysvětlit samotný význam slova veřejnoprávní vysílání.

Veřejnoprávní vysílání bývá definováno negativně, a to tak, že není vysíláním soukromým ani státním.¹ Je nutno říci, že už samotné označení slovem „veřejnoprávní“ je sporné. Jedná se o převzaté slovo z německého jazyka („öffentlich-rechtliche“), které se nezabývá obsahem nebo charakterem činnosti, ale značí právní formu založení instituce. Z tohoto důvodu je důležité mít na paměti, že je především podstatné, zda vysílatel vykonává „veřejnou službu“ a ne zda má status „veřejnoprávní“.² Výkon této činnosti je důležitý při rozlišování veřejnoprávního a komerčního mediálního sektoru, jelikož komerční vysílání nemusí na rozdíl od veřejnoprávního vysílání plnit úkoly „veřejné služby“.³

„Veřejná služba“ je úzce spjata a navazuje na „veřejný zájem“⁴, který je jedním ze základních pilířů moderní demokracie. Naopak autoritářské a nerozvinuté politické systémy se k tomuto pojmu staví bez zaujetí, jelikož neuznávají či nechápou jeho podstatu a často je ponecháváno rozhodování o veřejném zájmu vůdci či autoritářské ideologii.⁵ *„Veřejný zájem ve vztahu k médiím není v perspektivě společného zájmu nikdy daný a definitivní (jak by tomu mohlo být při uplatnění konceptu jednotného zájmu), ale je otevřen diskusi, změnám protínávrhům. Proměňuje se jak z hlediska historického kontextu, tak z hlediska kulturního kontextu a typu společnosti.“*⁶

V evropských dokumentech lze nalézt mnohdy označení „médiá veřejné služby“ nebo „vysílání veřejné služby“, které zdůrazňují plnění jejich úkolů vůči

---

¹ Pouperová, Olga. *Institucionální aspekty regulace médií*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2016. 135 s.

² ŠMÍD, Milan. *Vysílání veřejné služby v zemích Evropské unie, jeho organizace a fungování* [online]. 2011 [cit. 12.01.2021]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=70698>. 3 s.

³ HVÍŽDALA, Karel. *Moc a nemoc médií: rozhovory, eseje a články 2000-2003*. 1. vydání. Praha: Máj, 2003.

⁴ Aleš Gerloch definuje v knize *Právní slovník veřejný zájem* jako „druh zájmu, který je obecně prospěšný (zejména zájem státu či jiné veřejnoprávní korporace), opak čistě soukromého zájmu. Uplatňuje se v tvorbě, interpretaci a v aplikaci práva, zvláště jako jeden ze dvou důvodů zákonné limitace základních práv a svobod. Protože se jedná o jeden z právních pojmů s neostrým významem, měl by být v zákonech blíže specifikován či definován“

⁵ ŠMÍD, Milan. *Veřejná služba ve veřejnoprávních médiích: sborník textů ze semináře: Český Krumlov 8. a 9. listopadu 2002*. Praha: Česká média v nakl. Votobia Praha, 2003. 211 s.

⁶ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. 142 s.

společnosti.⁷ V této práci bude používáno převážně označení „veřejnoprávní“, jelikož je v českém prostředí nejčastěji praktikováno. Někde však bude ponecháno za účelem zachování autentičnosti i původní označení autora.

V posledních letech probíhá v členských státech EU digitalizace, které se budu věnovat v jedné z následujících kapitol. Díky technickému pokroku služby veřejnoprávních vysílatelů expandovaly i do oblasti „nových médií“. Tudíž se dokumenty vydané přibližně od roku 2005 neomezují pouze na otázky ohledně vysílání veřejné služby (Public Service Broadcasting), ale je pro tuto problematiku často používán pojem média veřejné služby (Public Service Media).⁸

1.1. Vznik a vývoj veřejnoprávního vysílání v Evropě

Evropské státy mají specifické kulturní a historické kořeny, znárodňovaly již soukromé počátky rozhlasů⁹, které se následně staly médii s obrovským vlivem a dosahem a zasáhly a ovlivnily masy lidí. Z rozhlasového a následně z televizního vysílání se stal monopol, který byl ve vlastnictví státu¹⁰, a to hlavně díky monopolní správě kmitočtového spektra.¹¹

V minulém století na docházelo v jednotlivých státech Evropy k tomu, že celá řada komunistických nebo fašistických diktátorů využívala veřejné vysílání jako možnost propagace svých názorů. Nezřídka se však stávalo, že bylo využíváno i jako propagandistický orgán moci výkonné u spousty volených politiků v tradičně demokratických režimech.¹² V mnoha zemích museli následně zakročít ústavní soudy a zajistit, aby veřejní vysílatelé mohli sloužit zájmům celé společnosti.¹³

Evropa se po dlouhou dobu potýkala s nedostatkem frekvencí a tím pádem zde nebyla rozvinuta pluralita rozhlasového a televizního vysílání. Další brzdou, která bránila příchodu nových televizí na trh, byla nepochybně technologická a

---

⁷ Pouperová, Olga. *Institucionální aspekty regulace médií*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2016. 171 s.

⁸ ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní média v zemích EU – jejich řízení a kontrola, vymezení činnosti* [online]. 2014 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=48>

⁹ Na rozdíl od USA

¹⁰ Tento postup se odehrával ve 20. letech minulého století. Výjimka se odehrála u transformace společnosti British Broadcasting Company na British Broadcasting Corporation, která se 1. ledna 1927 stala veřejnou korporací.

¹¹ ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní média v zemích EU – jejich řízení a kontrola, vymezení činnosti* [online]. 2014 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=48>

¹² Například generál Charles de Gaulle se nebál charakterizovat francouzskou ORTF jako „stát v obývacím pokoji“.

¹³ Česká televize. *Televize veřejné služby v zahraničí: vysílání veřejné služby a nový světový informační pořádek* [online]. Praha: Česká televize, 2001 [cit. 13.01.2021]. Dostupné z: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/publikace-ct/pdf/TVZ.pdf>

investiční náročnost provozovat televizní vysílání, která v některých zemích ze začátku nepřinášela velké zisky.¹⁴

Technologický pokrok a zlevňování studiové a záznamové techniky v 70. letech, včetně prodeje nové elektroniky, zapříčinily expanzi komerčního vysílání v Evropě. Rozhlas zaznamenal expanzi ještě o pár let dřív, a to v 60. letech, díky frekvenčně modulovanému (FM) vysílání. To probíhalo na velmi krátkých vlnách (VKV) a byl tak umožněn přístup novým soukromým stanicím. Nicméně prvními narušiteli se v některých zemích veřejnoprávního monopolu staly i tzv. Pirátské rozhlasové stanice.¹⁵

I když komerční vysílání má už v současnosti značnou oblibu, tak významnou úlohu veřejnoprávního vysílání potvrdil příchod globální pandemie. Evropu a celý svět zasáhl nový typ koronaviru a média musela přizpůsobit svůj obsah nově vzniklým potřebám společnosti. Lidé díky pandemii tráví více času v domácí izolaci a jsou odkázáni na média coby na zdroj informací, ale i zábavy a vzdělávání. Evropská vysílací unie vydala zprávu, kde zveřejnila data, která nasbírala v osmnácti zemích Evropy. Zde bylo uvedeno, že se zvýšil denní dosah veřejnoprávních médií v průměru až o čtrnáct procent a večerní zpravodajství mělo dokonce dvojnásobný počet diváků. Krom toho bylo zjištěno, že tradiční média mají stále větší oblibu i u mladého publika, což značí opačný trend oproti době před pandemií. Možná i díky tomu zaznamenaly online platformy veřejnoprávních médií až trojnásobný počet uživatelů, než tomu bylo před krizí.¹⁶

---

¹⁴ ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní média v zemích EU – jejich řízení a kontrola, vymezení činnosti* [online]. 2014 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=48>

¹⁵ ŠMÍD, Milan. *Vysílání veřejné služby v zemích Evropské unie, jeho organizace a fungování* [online]. 2011 [cit. 12.01.2021]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=70698>

¹⁶ POKORNÝ, Milan. *Jak evropská veřejnoprávní média podporují diváky a posluchače během krize* [online]. 2020 [cit. 22.03.2021]. Dostupné z: <https://informace.rozhlas.cz/jak-evropska-verejnopravni-media-podporuji-divaky-a-posluchace-behem-krize-8177430>

1.2. Duální systém

Přístup komerčních a soukromých vysílacích organizací na trh zavedl tzv. duální systém. Tento pojem je v Evropě využíván pro označení stavu, kdy je na trhu pospolu veřejný a soukromý sektor vysílání. Tím pádem na trhu figurují kromě veřejného vysílání, které může být jak veřejnoprávní nebo státní, také provozovatelé soukromých komerčních stanic. V německy mluvících zemích je tento systém označován jako "duální", avšak v jiných státech je spíše znám jako „smíšený“¹⁷ model vysílání.¹⁸

Již v osmdesátých letech se započaly v majoritní části evropských zemí diskuse, kde se začaly objevovat dva hlavní názory: První pokládá v době pokročilejších technologií veřejnoprávní vysílání za přežitek a touží po degradaci vysílání veřejné služby, zatímco druhá část se odvolává na nezastupitelnou úlohu veřejných médií, které považuje za jeden ze stavebních kamenů moderní demokratické společnosti a v této době jim přisuzuje ještě větší význam kvůli rostoucímu vlivu komerčních organizací. Je nespočet důvodů, které vyvolávají diskuse a napětí v tomto společensko-politickém klimatu. Může to být například stále neustupující technologický pokrok, koncentrace médií na národní, ale i mezinárodní úrovni nebo i měnící se požadavky publika. Nejen tyto přeměny výrazně ovlivnily pohled na veřejné vysílání a zapříčinily tak pochybnosti v postavení této instituce v podmínkách nové doby u spousty lidí.¹⁹

Avšak pluralita médií, kterou umožňuje bezpochyby i koexistence veřejnoprávních médií s médii soukromými, je velice důležitá. Mediální pluralita totiž pomáhá chránit veřejnost před enormním politickým vlivem nebo manipulací.²⁰ V pluralitním mediálním systému jsou poskytnuty informace veřejnosti z různých zdrojů, a tím pádem může přijímat různé názory.²¹

Potřebnost duálního vysílání je deklarována celou řadou dokumentů na úrovni EU. Důležitost tohoto systému uvádí například směrnice o audiovizuálních

---

¹⁷ „Mixed“

¹⁸ ŠMÍD Milan. *Duální systém vysílání* [online]. 2000 [cit. 06.01.2021]. Dostupné z: <http://www.louc.cz/louc7.html#audiov>

¹⁹ Masarykova univerzita v Brně. Fakulta sociálních studií, *Média a realita 2002: sborník prací Katedry mediálních studií a žurnalistiky FSS MU Brno*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně: 2003. 214 s.

²⁰ KORBIEL, Izabela a Katharine SARIKAKIS. *Between two (in)competencies: A critical view on media ownership regulation in the EU* [online]. International Journal of Media. 2017 [cit. 03.03.2021]. ISSN 17408296. Dostupné z: doi:10.1386/macp.13.1-2.183_7

²¹ HELBERGER, Natali. *Exposure diversity as a policy goal* [online]. Journal of Media Law. 2012 [cit. 03.03.2021]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.5235/175776312802483880>. 65–92 s.

mediálních službách, zatímco důležitost veřejnoprávního vysílání je uvedena například v Amsterodamském protokolu.²² Snaha o udržení této plurality je zmíněna i v řadě dalších dokumentů EU, které popíšu v následujících kapitolách. Tyto dokumenty jsou opořeny velkým počtem doporučení a deklarácí Evropského parlamentu nebo Radou ministrů.

---

²² Obsah těchto dokumentů bude vysvětlen v dalších kapitolách.

2. Instituce zabývající se veřejnoprávním vysíláním v Evropě

Problematika postavení a budoucnosti veřejnoprávního vysílání je tématem jak na národní, tak na celoevropské úrovni. Tudíž je zde prostor pro vznik celé série dokumentů dvou nejvýraznějších celoevropských institucí, a to Rady Evropy a Evropské unie.

Kromě těchto institucí se zabývají problematikou televizního vysílání i jiné organizace, kde je Evropská unie členem, s organizací úzce spolupracují nebo je lze pod činnost Evropské unie dokonce přiřadit. Veřejnoprávní vysílání je podmnožinou televizního vysílání, tudíž se otázky, které řeší organizace zabývající se touto problematikou, často týkají i jeho.

2.1. Rada Evropy

Rada Evropy je organizace, jejímž členem není Evropská unie, ale jednotlivé členské státy EU jsou jejími členy, a úzce spolupracuje i se samotnou Evropskou unií. Tvoří ji Čtyřicet sedm členských států a několik zemí se speciálním statutem. Posláním Rady Evropy je dodržování a ochrana lidských práv, respektování zákonů a budování kolektivního demokratického a právního prostoru. V rámci její činnosti se dále snaží o rozvoj kulturní identity a napomáhání jejímu rozkvětu. K prosazování svých zájmů vydává smlouvy, úmluvy a v neposlední řadě doporučení, kterými se snaží řešit nejzásadnější problémy a otázky, které vyvstanou v evropských státech. Nejvýznamnější z úmluv je patrně Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, s níž je spojena činnost Evropského soudu pro lidská práva, který se zabývá jejími porušeními.²³

Již od 80. let se zabývala tato organizace problémy spojenými se vstupem komerční televize na trh. Výhradně problémům a otázkám, které s sebou přináší média, se dostávala pozornost na sérii ministerských konferencí, které se od roku 1986 věnovaly i mediální politice. Pro tuto práci je významná čtvrtá konference, která se v roce 1994 konala v Praze a byl zde dán prostor pro řešení budoucnosti vysílání veřejné služby. Ve svých dokumentech tato organizace často vyzdvihuje vzdělávací charakter vysílání a nemělo by docházet k vymezením, která by zapříčinila jen přínos informací nebo zábavy. V té souvislosti vyjadřuje naprostou

---

²³ Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Základní informace o Radě Evropy* [online]. 2020 [cit. 05.01.2021]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/zakladni-informace-o-rade-evropy>

podporu veřejnoprávnímu vysílání a nezřídka je zdůrazňována jeho důležitost pro demokratický politický systém, rozvoj místní kultury, sociální sounáležitost a politickou pluralitu.²⁴

Hodnoty veřejnoprávního vysílání jsou zdůrazněny například v těchto doporučeních Rady Evropy:

- Doporučení R (96) Výboru ministrů o záruce nezávislosti veřejnoprávního vysílání ze dne 11. září 1996
- Usnesení Rady a zástupců vlád členských států, kteří se 25.ledna 1999 setkali na zasedání Rady týkající se veřejnoprávního vysílání
- Prohlášení Výboru ministrů Rady Evropy o záruce nezávislosti veřejnoprávního vysílání v členských státech ze dne 27. září 2006
- Doporučení CM/Rec (2007) /2 Výboru ministrů členským zemím o pluralitě médií a různorodosti mediálního obsahu, přijaté dne 31. ledna 2007
- Doporučení CM/Rec (2007) /3 Výboru ministrů členským zemím o úloze veřejnoprávních sdělovacích prostředků v informační společnosti, přijaté dne 31. ledna 2007
- Doporučení Parlamentního shromáždění Rady Evropy č. 1878 (2009) o financování veřejnoprávního vysílání ze dne 25. června 2009

Důležitá je i judikatura Evropského soudu pro lidská práva, jelikož může podstatně ovlivňovat právo EU²⁵:

- Fuentes Bobo v. Španělsko ze dne 29.5.2000
- Radio France a další v. Francie ze dne 30.března 2004
- Manole a další v. Moldávie ze dne 17.září 2009
- Wojtas – Kaleta v. Polsko ze dne 16. července 2009

2.1.1. Rozdíl mezi činností Rady Evropy a Evropské unie

Rada Evropy byla založena 5. května 1949 v době, kdy probíhala studená válka. Jedná se o projev ideové solidarity evropských demokracií, která brání a obhajuje základní lidská práva a svobody. Dokumenty vydané Radou Evropy nesou doporučující charakter a nejsou závazné jako dokumenty vydané Evropskou unií.²⁶

---

²⁴ ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní média v zemích EU – jejich řízení a kontrola, vymezení činnosti* [online]. 2014 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=48>

²⁵ Evropská komise. *Soudy EU* [online]. 2020 [cit. 21.03.2021]. Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_eu_courts-15-cs.do

²⁶ ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní média v zemích EU – jejich řízení a kontrola, vymezení činnosti* [online]. 2014 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=48>

Evropská unie se zabývá především otázkami ekonomické integrace směřující k zajištění volného pohybu zboží, služeb, osob a kapitálu.²⁷ Jejimi činnostmi v rámci veřejnoprávního vysílání se budu věnovat a detailněji je popisovat v následující kapitolách.

2.2. Evropská vysílací unie

Pro evropské veřejnoprávní vysílání je nepochybně důležitá i existence a činnost Evropské vysílací unie (European Broadcasting Union). Tato organizace sice nespadá pod Evropskou unii, ale často s ní spolupracuje a vytváří společné cíle a partnerské programy, tudíž ji náleží zmínka v této práci.

Jedná se o alianci médií veřejné služby, která v sobě zaštiťuje sto patnáct členských organizací v padesáti šesti zemích a dalších třicet čtyři spolupracovníků v Africe, Asii, Austrálii a Americe. Zaštiťuje téměř dva tisíce rozhlasových, televizních a online kanálů a nabízí spoustu dalších služeb²⁸ napříč různými platformami. Tím pádem mají kanály společný dosah k více než jedné miliardě lidí po celém světě. Jednou z jejích hlavních priorit je udržitelná budoucnost pro média veřejné služby²⁹ a důležitou roli zde má také činnost právního a politického výboru, jehož obecnou úlohou je vytvářet strategii, bránit a propagovat veřejnoprávní média v Evropě, zvláště ve vztahu k Evropské unii.³⁰

Ohledně činnosti, která spojuje Evropskou unii a Evropskou vysílací unii, lze zmínit například „Memorandum of Understanding“, které bylo podepsáno v Bruselu 24. července 2012.³¹ To má za cíl podpořit reformu veřejnoprávního vysílání a propagovat jeho udržitelnost v zemích, které aspirují na členství v Evropské unii. Reforma veřejnoprávního vysílání je společně se svobodou a pluralitou médií klíčovým přístupovým kritériem pro země, které chtějí vstoupit do Evropské unie. Tato spolupráce je důležitá, jelikož jejím účelem má být především

---

²⁷ ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní média v zemích EU – jejich řízení a kontrola, vymezení činnosti* [online]. 2014 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=48>

²⁸ K jejím aktivitám lze přiřadit například známé služby Eurovision a Euroradio.

²⁹ The European Broadcasting Union. *About the EBU* [online]. 2021 [cit. 07.01.2021]. Dostupné z: <https://www.ebu.ch/about>

³⁰ The European Broadcasting Union. *LEGAL AND POLICY COMMITTEE* [online]. 2021 [cit. 06.01.2021]. Dostupné z: <https://www.ebu.ch/groups/committees/legal>

³¹ *MEMORANDUM OF UNDERSTANDING on Partnership between The European Union and the European Broadcasting Union.* [online]. 2012 [cit. 06.01.2021]. Dostupné z: https://www.ebu.ch/files/live/sites/ebu/files/News/2012/07/2012.07.24-MoU_EC-EBU.pdf

pomoc přístupujícím zemím zřídit veřejnoprávní média, která splňují standardy efektivity, nezávislosti a ekonomické udržitelnosti.³²

2.3. Evropská audiovizuální observatoř

Tato instituce, která vznikla ve Štrasburku v roce 1992, má zajišťovat činnost spočívající ve sběru dat, informovat o skutečnostech, které souvisejí s evropským audiovizuálním průmyslem a také se snažit pomáhat s transparentností v tomto odvětví. V této organizaci je čtyřicet jedna států³³ a členem je i samotná Evropská unie, která je zastoupena Evropskou komisí.³⁴

Do její činnosti spadá i správa informačních databází, které jsou dostupné pro veřejnost na stránkách této instituce. Mezi databáze, které spravuje, patří i IRIS MERLIN. Ta pomáhá informovat o tom, jaká legislativa upravuje evropský audiovizuální sektor. Další důležitou databází je například MAVISE, která poskytuje informace o provozování televizního vysílání v jednotlivých členských státech.³⁵

2.4. ERGA

Jedná se o Evropskou skupinu regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby (European Regulators Group for Audiovisual Media Service), která byla zřízena v roce 2014 a má na starosti poskytování rad a pomoci Evropské komisi při provádění směrnice o audiovizuálních mediálních službách. Seskupuje vedoucí a vysoké představitele vnitrostátních nezávislých regulačních orgánů, kteří mají funkci poradců při uplatňování směrnice o audiovizuálních mediálních službách. V rámci své činnosti přijímá ERGA roční pracovní programy, jež nastiňují záměry, které se budou snažit následně plnit jednotlivé podskupiny.³⁶

---

³² The European Broadcasting Union. *EUROPEAN UNION ENTRUSTS THE EBU WITH STRENGTHENING PUBLIC BROADCASTING* [online]. 2012 [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://www.ebu.ch/news/2012/07/european-union-entrusts-the-ebu>

³³ The European Audiovisual Observatory. *WHAT WE DO* [online]. [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/what-we-do>

³⁴ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady 2239/2004/ES ze dne 17. listopadu 2004, kterým se mění rozhodnutí Rady 1999/784/ES o účasti Společenství v Evropské audiovizuální observatoři. Dostupné z: [https://eur-](https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:390:0001:0002:CS:PDF)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:390:0001:0002:CS:PDF](https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:390:0001:0002:CS:PDF)
³⁵ Ministerstvo kultury ČR. *Evropská audiovizuální observatoř* [online]. [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/evropska-audiovizualni-observator-535.html>

³⁶ Audiovisual and Media Services Policy (Unit I.1). *European Regulators Group for Audiovisual Media Services: (ERGA)* [online]. 2021 [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: [https://ec.europa.eu/digital-](https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-regulators-group-audiovisual-media-services-erga)

3. Normativní vliv Unie na veřejnoprávní vysílání v EU

Tato část bude věnována především úpravě veřejnoprávního vysílání pomocí práva EU a poukáže na dokumenty, které se této problematice týkají nebo souvisí s evropskou audiovizuální politikou. Pro Evropskou unii nejsou média a jejich problematika stěžejním tématem v oblasti vlastní normotvorby. Je to spíše Rada Evropy, která se tímto okruhem problémů spojených s médi průběžně a často zabývá.³⁷

Evropská audiovizuální politika se odvíjí jak z aktů primárního práva, tak i ze sekundárních předpisů. Je důležité nezapomenout na skutečnost, že audiovizuální služby jsou kulturními i ekonomickými službami. Tudíž ekonomický aspekt u těchto služeb značí, že se nemá brát ohled na hranice členských států, ale má být této službě umožněn volný pohyb v rámci jednotného vnitřního trhu. Tedy i u těchto služeb mají být dodržovány základní zásady vnitřního trhu, a to například rovné zacházení nebo volná hospodářská soutěž.³⁸

Zásada volného pohybu je jedním ze základních kamenů vnitřního trhu, kdy poskytovatelé, kteří legálně provozují službu v jednom členském státě, mají mít neomezený přístup na trhy i ostatních členských států. Avšak měla by být věnována zvláštní pozornost záležitostem ve veřejném zájmu, jelikož často představují politicky choulostivé problémy specifického významu na vnitrostátní úrovni.³⁹

K výjimce nedochází ani při regulaci audiovizuálních mediálních služeb. Zatímco integrace trhu je jednou z nejzásadnějších oblastí, které upravují pravidla Evropské Unie (což se obecně vztahuje i na audiovizuální mediální služby), vypadá to, že v souvislosti s veřejnoprávními médii mají často přednost veřejné zájmy.⁴⁰ Aby nedocházelo k narušování hospodářské soutěže a nezpochybňování právní jistoty, je vytvářen alespoň základní stupeň harmonizovaných pravidel pro všechna

---

³⁷ ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní média v zemích EU – jejich řízení a kontrola, vymezení činnosti* [online]. 2014 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=48>

³⁸ Ministerstvo kultury ČR. *Studijní texty ke služebnímu oboru Media, audiovize, regulace vysílání* [online]. 2020 [cit. 25.01.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-12-media-a-audiovize-20200703-pdf.aspx> 2 s.

³⁹ CREMONA, Marise (Ed.). *Market integration and public services in the European Union* [online]. Oxford: Oxford University Press. 2011 [cit. 25.01.2021]. Dostupné z: <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199607730.001.0001/acprof-9780199607730> 149 s.

⁴⁰ CREMONA, Marise (Ed.). *Market integration and public services in the European Union* [online]. Oxford: Oxford University Press. 2011 [cit. 25.01.2021]. Dostupné z: <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199607730.001.0001/acprof-9780199607730> 149 s.

televizní vysílání⁴¹, pomocí nichž je dotvářen vnitřní trh a dochází k usnadnění zrodu jednotného informačního prostoru. Nicméně je stále ponechána pravomoc členskými státy, aby s ohledem na své tradice a potřeby tvořily vlastní kontroly a systém autorizace.⁴²

Veřejnoprávní média lze přiřadit pod širší kategorii služeb, a to pod „služby obecného hospodářského zájmu“ (upravuje je článek 14 SFEU). Tato služba v sobě zahrnuje specifickou, která vyzývá k využití zvláštního souhrnu pravidel. Tato pravidla by měla být rozdílná od těch, která upravují audiovizuální mediální služby poskytované na komerční bázi. Avšak na rozdíl od jiných veřejných služeb, nedochází ani tak u veřejnoprávních médií k nařízení jiných pravidel, ale je zde spíše ustálená praxe v nastolování odchylných použití a výkladů společných pravidel volného pohybu a zejména pak státní podpory.⁴³

Mezi audiovizuální cíle EU dále patří i snaha:

- „poskytnout pravidla, která budou formovat technologický vývoj;
- zajistit rovné podmínky pro nově vznikající audiovizuální média;
- zachovávat kulturní diverzitu;
- zabezpečit pluralismus médií;
- garantovat nezávislost národních regulačních úřadů.“⁴⁴

Následně v této kapitole budou popsány významné dokumenty, které pocházejí z činnosti Evropské unie a promítá se do nich stanovisko EU k této problematice. Další z dokumentů, který se veřejnoprávního vysílání týká a vyjadřuje názor EU na veřejnoprávní vysílání, je Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů.⁴⁵ Tato úmluva je zde zmiňována především z důvodu, že byla schválena i Evropskou unií. Stalo se tak rozhodnutím Rady 2006/515/ES ze dne 18. května 2006 o uzavření Úmluvy o ochraně a podpoře

---

⁴¹ Lze rozdělovat audiovizuální mediální služby na televizní vysílání (lineární audiovizuální mediální služby) a na audiovizuální mediální služby na vyžádání (nelineární audiovizuální mediální služby)

⁴² Ministerstvo kultury ČR. *Studijní texty ke služebnímu oboru Media, audiovizí, regulace vysílání* [online]. 2020 [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-12-media-a-audiovize-20200703-pdf.aspx> 2 s.

⁴³ CREMONA, Marise (Ed.). *Market integration and public services in the European Union* [online]. Oxford: Oxford University Press. 2011 [cit. 25.01.2021]. Dostupné z: <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199607730.001.0001/acprof-9780199607730> 149 s.

⁴⁴ Audiovisual and Media Services Policy (Unit I.1). *Audiovisual Media Services Directive (AVMSD)* [online]. 2020 [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/audiovisual-media-services-directive-avmsd>

⁴⁵ Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů ze dne 20. října 2005

rozmanitosti kulturních projevů a vstoupilo v platnost dne 18. března 2007.⁴⁶ Významný pro tuto práci je čl. 6, který v odst. 1 stanovuje, že „každá strana může přijímat opatření na ochranu a podporu rozmanitosti kulturních projevů na svém území.“ Následně v odstavci 2 výslovně zmiňuje opatření, která se týkají problematiky veřejnoprávního vysílání. Jsou to „opatření, jejichž cílem je podporovat rozmanitost médií, a to i prostřednictvím veřejnoprávního rozhlasového a televizního vysílání“.⁴⁷

3.1. Listina základních práv Evropské unie

K uznání základních práv jako obecných právních zásad v rámci EU došlo ratifikací Maastrichtské smlouvy (v roce 1992) a v roce 2000 došlo následně k samotnému vyhlášení Listiny základních práv Evropské unie. Tímto dokumentem byla definována široká škála občanských, politických, sociálních a ekonomických práv. Zpočátku měla Listina pouze deklaratorní charakter, avšak v důsledku přijetí Lisabonské smlouvy (2009) ji bylo uděleno stejné postavení jako smlouvám EU.⁴⁸

Jedná se tedy o samostatný dokument, který tvoří součást primárního práva. Svobody, práva a zásady obsažené v Listině jsou uznány Unií dle čl. 6 Smlouvy o Evropské unii, který zní:

„1. Unie uznává práva, svobody a zásady obsažené v Listině základních práv Evropské unie ze dne 7. prosince 2000, ve znění upraveném dne 12. prosince 2007 ve Štrasburku, jež má stejnou právní sílu jako Smlouvy.

Listina nijak nerozšiřuje pravomoci Unie vymezené ve Smlouvách.

Práva, svobody a zásady obsažené v Listině se vykládají v souladu s obecnými ustanoveními v hlavě VII Listiny, jimiž se řídí její výklad a použití,

---

⁴⁶ Rozhodnutí Rady 2006/515/ES ze dne 18. května 2006 o uzavření Úmluvy o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů.

⁴⁷ Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů ze dne 20. října 2005 (článek 6 odst. 2 písm. h)

⁴⁸ ERDOS, David Oliver. *European data protection regulation, journalism, and traditional publishers: balancing on a tightrope?* [Online]. Oxford: Oxford University Press. 2020. [cit. 21.01.2021]. Dostupné z:

<https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/oso/9780198841982.001.0001/oso-9780198841982>. 22 s.

a s náležitým přihlédnutím k vysvětlení zmíněným v Listině, jež uvádějí zdroje těchto ustanovení.⁴⁹

2. Unie přistoupí k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Přistoupení k této úmluvě se nedotkne pravomocí Unie vymezených Smlouvami.

3. Základní práva, která jsou zaručena Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a která vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, tvoří obecné zásady práva Unie.⁵⁰

Evropská komise v minulosti tíhla k názoru, že její kompetence v oblasti regulace médií jsou omezené. Kvůli začlenění Listiny základních práv Evropské unie do primárního práva EU, se však začala více zabývat její rolí v této oblasti. Komise zčásti reaguje na pokyny Evropského parlamentu, který se v minulosti již značně znepokojoval nad situací v oblasti regulace médií, a to například při omezení svobody projevu.⁵¹ Toto právo je považováno za jedno ze základních práv v demokratickém státě, a tudíž i v členských státech Evropské unie. Tuto svobodu zdůrazňuje a potvrzuje i Listina, která jí zakotvuje v článku 11. Ten zní:

„1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování veřejné moci a bez ohledu na hranice.

2. Svoboda a pluralita sdělovacích prostředků musí být respektována.“⁵²

Toto právo je podrobněji vyloženo ve Vysvětlení k Listině základních práv. Tento dokument není právně závazný, nicméně slouží jako výkladový nástroj pro lepší pochopení obsahu Listiny základních práv Evropské unie. Při vysvětlení článku 11 je zapotřebí přihlédnout k článku 52 odst. 3 této Listiny. Ten

---

⁴⁹ Smlouva o Evropské unii (konsolidované znění) Lex [online]. 2012 [cit. 10.02.2021] Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0008.02/DOC_1&format=PDF. Článek 6

⁵⁰ Smlouva o Evropské unii (konsolidované znění) Lex [online]. 2012 [cit. 10.02.2021] Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0008.02/DOC_1&format=PDF

⁵¹ HARRIS, Mike. *The EU's commitments to free expression: media freedom*. Index [online]. 2014 [cit. 03.02.2021]. Dostupné z: <http://www.indexoncensorship.org/2014/01/eus-commitments-media-freedom/>

⁵² Listina Základních Práv Evropské Unie 2007/C 303/01 ze dne 14. 12. 2007. Článek 11

uvádí, že smysl a rozsah práva obsaženého v Listině je stejný jako práva zaručeného EÚLP.⁵³ V tomto dokumentu je svoboda projevu upravena článkem 10, který zní:

„1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společností.

2. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti a odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.“⁵⁴

Z výše zmíněného vyplývá, že omezení, která mohou být použita, musí být v souladu s čl. 10 odst. 2 EÚLP. Následně odstavec 2 tohoto článku vyjadřuje důsledky odstavce 1 pro svobodu sdělovacích prostředků. Zde je důležitá role judikatury Soudního dvora Evropské unie, Protokolu č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech a směrnice Rady 89/552/EHS.⁵⁵

Při uvádění EÚLP je vhodné zmínit vztah mezi touto úmluvou a Evropskou Unií. Výše citovaný článek 6 odst. 2 SEU zahrnuje již možnost a zároveň povinnost přistoupit k EÚLP, což vyřešilo dlouhotrvající problém, jelikož Soudní dvůr EU považoval přistoupení bez pravomoci, která je obsažená v primárním právu, za nepřístupné.⁵⁶ I přes existenci článku 6 odst. 2 SEU bylo vydáno v roce 2014 záporné stanovisko k přistoupení, které vyhotovil samotný Soudní dvůr Evropské unie. Na ten se obrátila Komise, která chtěla vědět, jestli je vypracovaný návrh dohody o přistoupení v souladu se Smlouvami. Debaty o tom, jak vyřešit problémy, na které poukázal Soudní dvůr EU, stále probíhají.⁵⁷

---

⁵³ Vysvětlení k Listině Základních Práv Evropské Unie 2007/C 303/02 ze dne 14. 12. 2007

⁵⁴ Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 4. listopadu. 1950. Článek 10

⁵⁵ Vysvětlení k Listině Základních Práv Evropské Unie 2007/C 303/02 ze dne 14. 12. 2007

⁵⁶ TICHÝ a spol. *Evropské právo*. 5. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. s.109

⁵⁷ MARZOCCHI, Ottavio. *Ochrana základních práv v EU: Přistoupení EU k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP)* [online]. [cit. 03.02.2021]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/146/ochrana-zakladnich-prav-v-eu>

Evropská unie není tedy prozatím signatářem Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Avšak obecné zásady právní a obzvláště respektování základních práv se podle judikatury Soudního dvora EU považují za součást práva EU, a tudíž právo EU musí být vykládáno s ohledem na principy vyjádřené v této Úmluvě. Ve spojitosti s vysíláním potvrdil tuto myšlenku i Soudní dvůr EU, a to v rozsudku ze dne 18. června 1991, *ERT v. DEP*, ve věci C-260/89⁵⁸, avšak EÚLP může být vykládána jedině v rozsahu působnosti práva EU, jak bylo zmíněno v rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 11.7.1985 *Cinéthèque SA a další proti Fédération nationale des cinémas français*, ve spojených věcech C-60 a C-61/84⁵⁹.⁶⁰

3.2. Protokol č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech

Evropská unie připisuje v nejednom dokumentu zvláštní důležitost médiím, která jsou určena k plnění veřejné služby. Jejich specifické postavení je objasněno přímo v primárním právu EU, a to v Protokolu č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech, který je přílohou Smlouvy o fungování EU. Tento dokument lze nejen v rámci činnosti EU nalézt pod označením Amsterodamský protokol.

V tomto výkladovém protokolu je bráno na vědomí, že „*systém veřejnoprávního vysílání v členských zemích je přímo spjat s demokratickými, společenskými a kulturními potřebami každé společnosti a s potřebou zachovat mediální pluralitu*“.⁶¹ Tato myšlenka přispívá k nezbytnosti duálního systému a nepostradatelnosti veřejnoprávního vysílání, jelikož v tomto případě dochází k lepšímu naplnění osobitých potřeb členských států.

Členské státy se následně dohodly na specifických výkladových ustanoveních, které jsou připojeny ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie a mají vliv na jejich plnění.⁶²

---

⁵⁸ V bodě 41

⁵⁹ Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 11. července 1985 *Cinéthèque SA a další proti Fédération nationale des cinémas français*, ve spojených věcech C-60 a C-61/84. Bod 25

⁶⁰ POUPEROVÁ, Olga. *Institucionální aspekty regulace médií*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2016. 164 s.

⁶¹ Protokol č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech [online]. Lex [cit. 05-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FPRO%2F29>

⁶² Protokol č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech [online]. Lex [cit. 05.03.2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FPRO%2F29>

Protokol stanovuje, že ustanovení Smluv neovlivňují pravomoci členských států finančně podporovat veřejnoprávní vysílání. Avšak je důležité, aby takovéto financování, které je těmto organizacím udělováno, sloužilo k plnění veřejných služeb. Tato podmínka je posuzována v každém členském státě podle toho, jak je mu toto plnění svěřeno, vymezeno a v daném státě organizováno. V neposlední řadě nesmí takovéto financování výrazně ovlivňovat obchodní podmínky a hospodářskou soutěž v Unii na takové úrovni, která by narušovala společný zájem a byla s ním v rozporu, avšak při posuzování se bere v úvahu plnění veřejné služby.⁶³

Amsterodamský protokol sice sdělil pohled Evropské unie na veřejnoprávní vysílání a stanovil základ pro veřejné financování veřejnoprávního vysílání, avšak stále neposkytl vysvětlení všech nejasností. Největší přelom pro objasnění této problematiky přineslo sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání, které je popsáno v jedné z následujících kapitol.

3.3. Zelená kniha o vytvoření společného trhu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání

V roce 1984 předložila Evropská komise zelenou knihu o vytvoření společného trhu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání (kniha je známá pod názvem „Televize bez hranic“). Tento typ dokumentu je využíván pro nastartování diskuse o konkrétních tématech na úrovni Evropy. Nabádá kompetentní subjekty, aby se zapojily do procesu konzultací a diskusí na bázi návrhů, které jsou v zelených knihách představeny.⁶⁴ Tato zelená kniha je zpravidla představována jako dokument, který připravil půdu pro mnohem známější a v určitém způsobu kontroverznější směrnici „Televize bez hranic“.⁶⁵

Tento dokument byl významný zejména pro stanovení některých klíčových zásad pro aplikaci primárního práva. Došlo k vyjasnění výkladu Komise u tří článků, a to tj. čl. 51 odst. 1 SFEU (bývalý čl. 45 odst. 1 Smlouvy o ES), Čl. 54 odst. 2 SFEU (bývalý čl. 48 odst. 2 Smlouvy o ES) a čl. 106 odst. 2 SFEU (bývalý

---

⁶³ Protokol č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech [online]. Lex [cit. 05.03.2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FPRO%2F29>

⁶⁴ *Glossary of summaries: GREEN PAPER* [online]. [cit. 29.01.2021]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/green_paper.html

⁶⁵ CREMONA, Marise (Ed.). *Market integration and public services in the European Union* [online]. Oxford: Oxford University Press. 2011 [cit. 29.01.2021]. Dostupné z: <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199607730.001.0001/acprof-9780199607730> 155 s.

čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES), které mohly potenciálně přenést problematiku veřejnoprávního vysílání mimo právo EU.⁶⁶

3.4. Směrnice „Televize bez hranic“

V roce 1989 vznikl podstatný dokument Evropského společenství pro televizní vysílání a byl tak přijat závazek předložený zelenou knihou o vytvoření společného trhu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání. Byla schválena směrnice Rady č. 89/552/EHS, o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání, která je více známá jako tzv. směrnice "Televize bez hranic" („Television without frontiers Directive“).

Tato směrnice si kladla za úkol sjednotit obecné požadavky pro audiovizuální odvětví mezi členskými státy. Byly určeny základní požadavky na obsah televizního vysílání, které byly následně doplněny a novelizovány⁶⁷, avšak po dlouhou dobu byla věnována pozornost pouze úpravě v oblasti kolem televizního vysílání. Státy měly díky směrnici nastaveny stejné základní mantinely, a byla jim tudíž umožněna volnost v šíření vysílání, díky němuž mohlo docházet k volnému pohybu informací mezi jednotlivými státy. Tím pádem mohlo dojít k realizaci volného pohybu služeb (v tomto případě televizních programů), což je jeden ze základních principů EU.⁶⁸

V roce 2005 byl zveřejněn plán Evropské komise, který měl pomoci s inovací legislativního rámce v oblasti audiovizuálních médií. Tato inovace měla pomoci modernizovat směrnici Rady č. 89/552/EHS o „Televizi bez hranic“, která byla naposledy revidovaná v roce 1997 (směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES). Avšak byla zde zapotřebí mnohem větší a hlubší revize než v roce 1997, jelikož „tradičnímu“ televiznímu vysílání již začaly konkurovat i jiné služby. Ty jsou svým obsahem tomuto „tradičnímu“ způsobu vysílání konkurenty, protože

---

⁶⁶Team DG CONNECT. 1984 – *Green Paper on the Establishment of the Common Market for Broadcasting, especially by Satellite and Cable* [online]. 2014 [cit. 25.01.2021]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/1984-%E2%80%93-green-paper-establishment-common-market-broadcasting-especially-satellite-and-cable>

⁶⁷ V 90. letech bylo potřeba přepracování, a to hlavně díky neustálému technickému pokroku, tudíž v roce 1997 vznikla směrnice 97/36/ES Evropského parlamentu a Rady z 30. července 1997 pozměňující směrnici Rady 89/552/EHS.

⁶⁸ Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání

jsou také schopné přenášet audiovizuální obsahy, a to díky neustále se vyvíjejícím moderním a interaktivním technologiím.⁶⁹

V dnešní době moderních technologií je jednou z důležitých podstat v této problematice, pokusit se vytvářet regulativní rámce pro audiovizuální mediální služby tak, aby byla zajištěna technická neutralita. Jak členské státy, tak i např. veřejnoprávní subjekty televizního vysílání volali po komplexní regulaci pro audiovizuální mediální služby, ať už pro lineární, tak i pro nelineární služby. V diskusích, které zaznamenávala EU převládal názor, že obě tyto služby mají podléhat dvoustupňovému systému pravidel.⁷⁰

Z těchto důvodů byla přijata směrnice o audiovizuálních mediálních službách, která zmodernizovala pravidla pro evropské audiovizuální odvětví a nastolila nový ucelený právní rámec.⁷¹ Dochází k navázání na systém pravidel, která platila do této doby pro televizní vysílání a připojení méně striktních, a tudíž flexibilnějších pravidel pro služby na vyžádání, které slouží veřejnosti. Toto odstupňování je zapříčiněno možnostmi audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, které umožňují uživateli zvolit si podle své vlastní vůle konkrétní pořad a čas jeho sledování.⁷²

Co se týče významu obsahu směrnice „Televize bez hranic“ pro veřejnoprávní vysílání, je nutno zmínit, že u této směrnice (ani u následujících) se nevyklučuje použití vůči veřejnoprávním vysílacím společnostem v členských státech. Ani tato směrnice a ani argumenty uvedené v zelené knize „Televize bez hranic“ nevyklučují působnost jak pravidel uvedených ve Smlouvách, které se týkají volného pohybu služeb, tak sekundárních právních předpisů, které slouží k usnadnění jejich uplatňování a pomáhají ke sbližování vnitrostátních právních předpisů členských států.⁷³

---

⁶⁹ ŠTĚTKA, Václav. *Jednota, či rozmanitost? Kulturní cíle evropské audiovizuální politiky a jejich aplikace v prostředí české televizní scény* [online]. 2007 [cit. 25.01.2021].

Dostupné z: https://journals.muni.cz/socialni_studia/article/view/5567/4663.

⁷⁰ Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání zde dne 13. prosince 2005. [online]. [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM:2005:0646:FIN>

⁷¹ Evropská komise. *Commission welcomes start of a new era for Europe's audiovisual media* [online]. 2007 [cit. 05.02.2021]. Dostupné z:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_07_1809

⁷² Ministerstvo kultury ČR. *Studijní texty ke služebnímu oboru Media, audiovizie, regulace vysílání* [online]. 2020 [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-12-media-a-audiovize-20200703-pdf.aspx> 3 s.

⁷³ CREMONA, Marise (Ed.). *Market integration and public services in the European Union* [online]. Oxford: Oxford University Press. 2011 [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199607730.001.0001/acprof-9780199607730> 160 s.

3.5. Směrnice o audiovizuálních mediálních službách

Po dlouhou dobu bylo televizní vysílání upravováno směrnicí, která byla popsána v předchozí podkapitole a je známá pod názvem „Televize bez hranic“. Postupem času docházelo k přijímání nových směrnic, které byly již zmíněny v předchozí kapitole. Z toho důvodu bylo za účelem sjednocení tří znění směrnic (z roku 1989, 1997, 2007) přijata směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU.⁷⁴

V této době jsou již platné novelizované harmonizované nároky dané směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb.⁷⁵ Následné změny této směrnice byly začleněny do původního dokumentu a lze již nalézt konsolidované znění.⁷⁶

Pravidla uvedená v této směrnici mají zajistit rozvoj mediální gramotnosti v členských státech.⁷⁷ Směrnice sice stanovuje určitý právní rámec, ale je připuštěno, aby byla v členských státech použita přísnější pravidla než ta, která jsou v ni uvedena. To však v harmonii s určitými postupy a v rámci určitých podmínek. Členské státy musí zabezpečit volnost příjmu a nesmí restringovat vysílání audiovizuálních médií z ostatních zemí Evropské unie.⁷⁸

Mezi výrazné změny, které přinesla novelizace z roku 2018, patří například zvýšená ochrana dětí, a to i před obchodními sděleními, které propagují potraviny obsahující živiny a látky, jejichž nadměrný příjem není tělu prospěšný.⁷⁹ Zapomenuto nebylo ani na reklamní sdělení, pro které nyní neplatí hodinové omezení, ale denní omezení podle určitého času. Reklamní sdělení a šoty teleshoppingu nesmí v době od 06:00 do 18:00 překročit 20 % z celkového

---

⁷⁴ Ministerstvo kultury ČR. *Studijní texty ke služebnímu oboru Media, audiovize, regulace vysílání* [online]. 2020 [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-12-media-a-audiovize-20200703-pdf.aspx> 3 s.

⁷⁵ Do českého právního řádu byl obsah těchto směrnic implementován zákonem č. 231/2001 Sb., o rozhlasovém a televizním vysílání a o změně dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁶ *Směrnice o audiovizuálních mediálních službách* [online]. 2019 [cit. 09.02.2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:am0005&from=CS>

⁷⁷ Směrnice 2010/13/EU o audiovizuálních mediálních službách (konsolidované znění) článek 33

⁷⁸ *Směrnice o audiovizuálních mediálních službách* [online]. 2019 [cit. 09.02.2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:am0005&from=CS>

⁷⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu. Článek 9 odst. 4

vysílacího času a totéž platí od 18:00 do 24:00 hodin.⁸⁰ Mimo jiné přináší i přísnější pravidla u reklamy a teleshoppingu v pořadech určených pro děti, kde je teleshopping během těchto pořadů zakázán.⁸¹

Nové znění směrnice nepřineslo jenom pozitivní ohlasy. Kritika se šíří hlavně od provozovatelů moderních služeb, pro které jsou nyníější požadavky stanovené touto novelou mnohem striktnější kvůli snaze zajistit tzv. technologickou neutralitu. Negativní nazírání je především na kvóty, které upřednostňují evropskou produkci, jelikož je zavedena 30% kvóta na evropská díla i u služeb na vyžádání. Tato pravidla jsou mnohdy označována za protekcionistické a nereagující na poptávku diváků.⁸²

3.5.1. Požadavky kladené na TV vysílání v členských státech EU

Jedním z hlavních důvodů pro existenci této směrnice je vymezení minimálních standardů pro televizní vysílání. Díky tomu mohou provozovatelé televizního vysílání se svými televizními programy volně překračovat hranice členských států a naplnit jeden ze základních principů EU – volný pohyb služeb.⁸³ Regulace obsahu má chránit recipienty a následně zájmy a hodnoty figurující v demokratické společnosti.⁸⁴ Základní požadavky jsou tedy uvedeny ve směrnici o audiovizuálních mediálních službách a věnují se těmto oblastem:

Televizní reklama a teleshopping

Televizní reklama a teleshopping se řadí pod obchodní sdělení, kterému je věnována část směrnice od článku 8. Jsou zde definovány obecné nároky pro všechna obchodní sdělení, avšak televizní reklamě a teleshoppingu je věnována ještě pozornost separátně.

U televizního vysílání jsou nastoleny limity, které napomáhají zachovat celistvost pořadů. Explicitně vyjmenované pořady (např. zpravodajství nebo kinematografická díla) lze přerušit televizní reklamou vždy pokud je dodržen

---

⁸⁰ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 23

⁸¹ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 20

⁸² TAJBR, Jaroslav. *KOMENTÁŘ: Evropská unie srovnala podmínky audiovize* [online]. [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/pravo-a-justice/komentar-evropska-unie-srovnala-podminky-audiovize.A190127_154228_ln_byznys_pravo_ssu

⁸³ Ministerstvo kultury ČR. *Směrnice o audiovizuálních mediálních službách* [online]. [cit. 19.02-2021]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/smernice-o-audiovizualnich-medialnich-sluzbach-492.html>

⁸⁴ POUPEROVÁ, Olga. *Regulace médií*. Praha: Leges, 2010. 186 s.

minimální třiceti minutový interval, do něhož nejsou započteny upoutávky na vlastní pořady. Výslovně je následně zakázána reklama nebo teleshopping během bohoslužeb a přísnější omezení jsou nastoleny i u dětských pořadů.⁸⁵

Krom těchto omezení stanovuje směrnice omezení na podíl televizních reklamních šotů a šotů teleshoppingu ve vysílání. Za tím účelem je stanoven limit 20 % reklamy v televizním vysílání. Tento limit je sledován v časovém období od 6:00 do 18:00 hodin a následně musí být dodržován i v době od 18:00 do 24:00 hodin. V čase od 0:00 do 6:00 hodin není stanovena žádná regulace.⁸⁶

Podpora distribuce a výroby televizních pořadů

Důležitá je povinnost, která vyplývá z článku 16 směrnice o audiovizuálních mediálních službách, a to ta, že členské státy musí zajistit „vždy, kdy je to možné, vhodnými prostředky, aby subjekty televizního vysílání vyhradily pro evropská díla většinový podíl svého vysílacího času s výjimkou času určeného pro zprávy, sportovní události, soutěže, reklamu teletextové služby a teleshopping. Tohoto podílu by mělo být dosaženo postupně na základě vhodných kritérií s ohledem na povinnosti subjektů televizního vysílání vůči televizním divákům v oblasti poskytování informací, vzdělávání, kultury a zábavy.“⁸⁷

Tyto požadavky se ovšem nevztahují na televizní vysílání, které je určeno pro místní diváky a které není součástí vnitrostátní sítě.⁸⁸ Nicméně vždy pokud je to možné, musí členské státy zajistit, aby subjekty televizního vysílání vyhradily přinejmenším 10 % vysílacího času pro díla vytvořená nezávislými tvůrci, kteří nejsou propojeni se subjekty televizního vysílání. Podílu by mělo být přiměřeně dosaženo i pomocí děl, od jejichž výroby neuběhlo více než pět let.⁸⁹

Upřesňující zásady, které se vztahují na podporu evropské tvorby v audiovizuálních mediálních službách, jsou formulovány též v preambuli směrnice o audiovizuálních mediálních službách. Je zde uvedeno, že podíl evropské tvorby

---

⁸⁵ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 20

⁸⁶ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 23

⁸⁷ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 16

⁸⁸ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 18

⁸⁹ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 17

ve vysílání musí být v harmonii s hospodářskou realitou, a k tomu je tudíž potřeba postupný plán. Co se týče závazku vysílat určitý podíl nezávislých pořadů podle této směrnice, očekává se, že podpoří vznik nových původců televizní výroby. To by mohlo přinést například nové tržní příležitosti pro tvůrce a příznivě působit na lidi vykonávající určité činnosti v kulturní oblasti.⁹⁰

Definici evropského díla nalezneme v téže směrnici, kde je uvedeno, že evropskými díly jsou:

- „i) díla pocházející z členských států,*
- ii) díla pocházející ze třetích evropských států, které jsou stranou Evropské úmluvy o přeshraniční televizi Rady Evropy, a díla, která splňují podmínky odstavce 3,*
- iii) díla vytvořená v koprodukcii v rámci dohod týkajících se audiovizuálního odvětví, které byly uzavřeny mezi Unií a třetími zeměmi, a splňující podmínky stanovené v každé takové dohodě.“⁹¹*

Identifikace poskytovatele služby

Ten, kdo využívá službu (v tomto případě převážně divák), má mít snadný přístup k vybraným informacím, které identifikují poskytovatele mediální služby. Těmito informacemi jsou název poskytovatele služby, údaje sloužící k navázání kontaktu s provozovatelem, jaký členský stát má nad ním pravomoc, jaké orgány nebo subjekty na něj dohlíží a adresa místa, kde je usazen.⁹²

Právo na odpověď

Podle směrnice o audiovizuálních mediálních službách musí mít každá osoba, ať už fyzická nebo právnická (nehraje zde roli státní příslušnost), právo na zveřejnění odpovědi nebo obdobné formy nápravy, pokud byla dotčena její práva a obzvláště pokud byla pošpiněna její čest nebo dobrá pověst. Toto právo lze uplatnit za podmínky, že k dotčení došlo uvedením nepravdivých informací ve vysílání.

---

⁹⁰ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. Bod 64, bod 65, bod 66, bod 67, bod 68

⁹¹ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 1 písm. n

⁹² Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 5

Tudíž jí náleží právo požadovat po provozovateli vysílání zveřejnění odpovědi, aby ji bylo umožněno reagovat na uvedené skutečnosti.⁹³

Lidská důstojnost a ochrana nezletilých

Lidská důstojnost musí být chráněna a respektována, a tato povinnost se vztahuje i na televizní vysílání. Má být příhodnými prostředky zajištěno, aby se ve vysílání neobjevovalo „*podněcování k násilí či nenávisti namířené proti skupině osob nebo členovi skupiny na základě kteréhokoli z důvodů uvedených v článku 21 Listiny*“.⁹⁴ Dále nesmí být realizováno veřejné podněcování ke spáchání teroristického trestného činu, které je charakterizováno v článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541.⁹⁵ Opatření, která jsou přijatá s tímto záměrem, musí respektovat práva a být v souladu s Listinou základních práv.⁹⁶

Směrnice si klade za cíl, aby se zamezilo nezletilým sledovat pořady, které by mohly nepříznivě ovlivnit jejich duševní, fyzický nebo mravní vývoj. Členské státy musí přijmout příhodná opatření, která zabrání, aby tyto osoby nevhodné audiovizuální a mediální služby běžně viděly nebo slyšely. Dále uvádí, že „*tato opatření mohou zahrnovat volbu doby vysílání, nástroje pro ověřování věku nebo jiná technická opatření a musí odpovídat úměrně možné újmě vyplývající z daného pořadu*“.⁹⁷ Pornografie a bezdůvodné násilí jsou považovány za jedny z nejškodlivějších obsahů, a proto by vůči nim měla být uplatňována nejstriktnější opatření.⁹⁸

Tato ustanovení, která si kladou za cíl chránit mladistvé, jsou doplněna doporučeními, která se zaměřují na ochranu nezletilých a lidské důstojnosti z let

---

⁹³ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 28

⁹⁴ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 6

⁹⁵ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 6 odst. 1 písm b)

⁹⁶ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 6 odst. 2

⁹⁷ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 6a

⁹⁸ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 6a

1998 a 2006. Pomoci má i „Evropská strategie pro internet lépe uzpůsobený dětem“, která byla přijata roce 2012. Touto problematikou se zabývají i různé programy, a to například „Lepší internet pro děti“ a iniciativní jsou i centra pro bezpečnější internet.⁹⁹

Mimo jiné mají poskytovatelé mediálních služeb „poskytnout divákům dostatečné informace o obsahu, který by mohl narušit tělesný, duševní a mravní vývoj nezletilých osob“.¹⁰⁰ Kvůli tomu by měl být využíván systém, který naznačí, že se jedná o potenciálně škodlivý obsah. Avšak konkrétní systém není směrnici stanovený a je ponechána volnost v jeho provedení jednotlivým členským státům.¹⁰¹

Zpřístupňování obsahu osobám se zdravotním postižením

V tomto případě se jedná o osoby se sluchovým nebo zrakovým hendikepem. Není směrnici udělený přesný podíl, ale členské státy mají zajistit, aby „služby poskytované poskytovateli mediálních služeb spadajícími do jejich pravomoci byly pomocí přiměřených opatření trvale a postupně zpřístupňovány osobám se zdravotním postižením“.¹⁰² S plněním tohoto požadavku mají pomoci vypracované akční plány, které jsou předkládány vnitrostátním regulačním orgánům nebo subjektům. V případě potíží s touto službou musí být veřejně přístupný on-line kontaktní bod pro zjištění informací a přijímání stížností, který je snadno dohledatelný i pro osoby s určitým zdravotním postižením. Členské státy jsou povinné informovat Evropskou komisi o plnění těchto úkolů v této oblasti.¹⁰³

V neposlední řadě musí členské státy zajistit, aby se i k osobám se zdravotním postižením dostaly informace, které jsou poskytovány veřejnosti prostřednictvím audiovizuálních mediálních služeb. Jsou to například informace o

---

⁹⁹ISKRA, Katarzyana Anna a Sophia THOENES. *Politika v oblasti audiovizuálních děl a sdělovacích prostředků* [online]. 2021 [cit. 03.03.2021]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/138/politika-v-oblasti-audiovizualnich-del-a-sdelovacich-prostredku>

¹⁰⁰ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>, článek 6 odst. 3

¹⁰¹ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>, článek (konsolidované znění) článek 6a

¹⁰² Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>, článek 7 odst. 1

¹⁰³ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>, článek 7

mimořádných událostech, oznámení o přírodních katastrofách, ale i některá veřejná sdělení.¹⁰⁴ Významné je i sdělení v článku 7a směrnice, který říká, že „členské státy mohou přijmout opatření, aby zajistily náležité zdůraznění audiovizuálních mediálních služeb obecného zájmu.“

Výhradní práva na vysílání událostí a právo na krátké zpravodajské příspěvky

Členské státy mohou zavádět opatření, aby byl zabezpečen široký přístup veřejnosti k přenosu vnitrostátních nebo jiných událostí podstatného společenského významu. Tyto události by neměly být vysílány na základě výhradních práv a k tomu mají pomoci opatření, která by se měla aplikovat na vysílání spadající do jejich pravomoci. V této spojitosti členský stát sestaví seznam vybraných událostí, jimž přikládá značný společenský význam a zároveň určí, zda má být událost přenášena živě nebo postačí přenos části nebo celku ze záznamu.¹⁰⁵

Není pochyb o tom, že pod takové události lze přiřadit sportovní události, které napomáhají přispívat k sociální soudržnosti a k sjednocení společnosti. Tyto události jsou také jeden z důvodů, proč je tento článek zakomponován do této směrnice.¹⁰⁶

U ostatních událostí, které jsou vysílány na základě výhradních práv, má být členskými státy zajištěn přístup k vysílání událostí s vysoce zajímavým obsahem pro společnost. Tento přístup umožní vytvořit krátký zpravodajský příspěvek, který se použije pro obecné zpravodajské pořady nebo následně u mediálních služeb na vyžádání, pokud je tento pořad nabízen ze záznamu. Popřípadě lze požádat o přístup jiný subjekt televizního vysílání, který má k tomuto vysílání výhradní práva. Subjektům televizního vysílání je tedy umožněno, aby vysílaly volný výběr krátkých úryvků, avšak pokud je to možné musí být vždy uveden zdroj. Tento postup lze aplikovat na základě spravedlivých, přiměřených a nediskriminujících podmínek a způsobů při pořizování těchto úryvků a musí být v souladu s právem. Především by měla být upravena maximální délka, časová omezení a náhrada, která nesmí být popřípadě vyšší než vzniklé dodatečné náklady. Další variantou je

---

¹⁰⁴ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 7 odst.5

¹⁰⁵ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 14

¹⁰⁶ ŠMÍD, Milan. *Vysílání České televize v roce 2011 z pohledu plnění úkolů veřejné služby* [online]. 2012 [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/vysilani-ceske-televize-v-roce-2011-z-pohledu-plneni-ukolu-verejne-sluzby.pdf> 13 s.

nastolit rovnocenný systém, který zajistí jiný spravedlivý a nediskriminační způsob.¹⁰⁷

3.6. Další sekundární předpisy a dokumenty

Ve spoustě dalších dokumentů je jednoznačně deklarován zájem Evropské unie zajistit vysílání veřejné služby. Mimo níže popsané dokumenty jsou záležitosti týkající se veřejnoprávního vysílání řešeny i v následujících dokumentech:

- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. září 1996 o úloze veřejnoprávní televize v multimediální společnosti
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. listopadu 2002 o koncentraci sdělovacích prostředků
- Rámec společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby
- Směrnice Komise ze dne 16. listopadu 2006 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř jednotlivých podniků¹⁰⁸

3.6.1. Usnesení Rady EU 1999/C 30/01 o veřejnoprávním vysílání

Toto usnesení potvrdilo zásady formulované již v Amsterodamském protokolu. Deklaruje významnost veřejnoprávního vysílání a zdůrazňuje jeho „zásadní význam pro zajištění demokracie, pluralismu, sociální soudržnosti, kulturní a jazykové rozmanitosti“. ¹⁰⁹ Mimo jiné potvrzuje, že „široký přístup veřejnosti k různým kanálům a službám bez diskriminace a na základě rovných příležitostí je nezbytným předpokladem pro splnění zvláštní povinnosti veřejnoprávního vysílání“¹¹⁰ a „musí při plnění poslání veřejnoprávního vysílání i nadále těžit z technologického pokroku“.¹¹¹

---

¹⁰⁷ Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>. článek 15

¹⁰⁸ Upravuje požadavky na finanční transparentnost u veřejných podniků

¹⁰⁹ Usnesení Rady EU 1999/C 30/01 ze dne 25. ledna 1999 o veřejnoprávním vysílání. Bod B

¹¹⁰ Usnesení Rady EU 1999/C 30/01 ze dne 25. ledna 1999 o veřejnoprávním vysílání. Bod 4

¹¹¹ Usnesení Rady EU 1999/C 30/01 ze dne 25. ledna 1999 o veřejnoprávním vysílání. Bod 5

3.6.2. Sdělení Komise (2000) 580 o službách obecného zájmu

Lze zmínit taktéž sdělení Komise o službách obecného zájmu, kde je deklarována potřeba koexistence veřejnoprávního a soukromého komerčního vysílání, která je uznávána jak Evropskou unií, tak i členskými státy. Dále je zde zdůrazněna významnost protokolu o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech, který uznává úlohu a význam veřejnoprávního vysílání. Je zde připomenut i význam směrnice „Televize bez hranic“, která umožnila zajistit volný pohyb služeb v oblasti televizního vysílání s patřičným přihlednutím k veřejnému zájmu.¹¹²

Dokument se věnuje také volnosti, která by měla být udělena členskými státem, aby se rozhodly, jak budou definovat pravomoci a způsob financování v rámci veřejnoprávního vysílání. K dosažení cílů veřejnoprávního vysílání je bezpochyby nutné aktivní monitorování a v případě nutnosti následná regulace. Mnoho z těchto otázek je ponecháno na subsidiaritě¹¹³, avšak cílem Komise je zaopatřit nejvyšší úroveň všech forem služeb veřejného zájmu.¹¹⁴

3.6.3. Usnesení Evropského parlamentu 2007/2253(INI) o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii

Další dokument Evropské unie, který řeší otázky týkající se i veřejnoprávního vysílání, je usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. září 2008 o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Ten v úvodu informuje, „že pluralitu sdělovacích prostředků lze zaručit pouze náležitou politickou vyvážeností, pokud jde o obsah veřejnoprávní televize“¹¹⁵, avšak konstatuje, „že veřejnoprávní sdělovací prostředky členských států trpí nedostatečným financováním a čelí politickému nátlaku“.¹¹⁶

Toto usnesení následně „vyzývá členské státy, aby podporovaly kvalitní veřejnoprávní vysílání, které by mohlo nabízet skutečnou alternativu k vysílání komerčních stanic, nemuselo by nevyhnutelně soutěžit o sledovanost a příjmy z reklamy, a mohlo by proto zaujmout významnější místo na evropské scéně jako pilíř zachování plurality sdělovacích prostředků, demokratického dialogu a přístupu

---

¹¹² Sdělení Komise (2000) 580 o službách obecného zájmu ze dne 20. září 2000. s.35

¹¹³ Některé záležitosti jsou ponechávány na jednotlivých členských státech.

¹¹⁴ Sdělení Komise (2000) 580 o službách obecného zájmu ze dne 20. září 2000. s.36

¹¹⁵ Usnesení Evropského parlamentu 2007/2253(INI) ze dne 25. září 2008 o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod M

¹¹⁶ Usnesení Evropského parlamentu 2007/2253(INI) ze dne 25. září 2008 o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod AN

všech občanů k vysílání s kvalitním obsahem“.¹¹⁷ Dále je v něm uvedeno doporučení, že pokud je to vhodné, měla by veřejnoprávní média reflektovat „multikulturní povahu jednotlivých regionů“.¹¹⁸ Ke konci dokumentu je následně uvedeno, že „v zájmu posílení plurality sdělovacích prostředků vyzývá k zachování rovnováhy mezi veřejnoprávním a soukromým vysíláním a k jednotnému uplatňování práva hospodářské soutěže a mediálního práva.“¹¹⁹

3.6.4. Usnesení Evropského parlamentu 2011/2246(INI) o Chartě EU: standardní podmínky svobody sdělovacích prostředků v celé EU

Problematika veřejnoprávního vysílání se také řeší v usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. května 2013 o Chartě EU: standardní podmínky svobody sdělovacích prostředků v celé EU.

Usnesení se zabývá mimo jiné výběrem a jmenováním ředitelů veřejnoprávních sdělovacích prostředků. Při obsazování této a dalších významných funkcí, které jsou zmíněné v tomto bodě, je důležité, aby členské státy měly zavedené právně závazné postupy společně se sestaveným seznamem kritérií. Všechny tyto postupy a mechanismy musí být náležitě transparentní. Při obsazování mají být zohledňovány například zásluhy, zkušenosti, profesionalita a nemělo by docházet k udělováním funkcí za odměnu osobami, které jsou u moci. I pomocí těchto zásad by měly členské státy zajistit, aby nedocházelo k narušení nezávislosti rad a jiných významných činitelů sdělovacích prostředků, a aby nebyli ovlivněni společenskou skupinou, která je u moci nebo má jiný významný vliv.¹²⁰

Podněcuje také Komisi a členské státy ke kontrole a sledování transparentnosti při využívání veřejných prostředků, které jsou vyhrazené pro veřejnoprávní sdělovací prostředky. Nesmí být opomenuto ani sledování souladu s Amsterodamským protokolem.¹²¹

Evropský parlament vyzdvihuje funkci duálního systému v Evropě, ve kterém svou úlohu mají soukromé a veřejnoprávní subjekty, a proto by měl být tento systém opatrován i do budoucna. Je zde konstatováno, že veřejnoprávní mediální služby mají významnou roli v tomto systému a plní potřeby daného státu.

---

¹¹⁷ Usnesení Evropského parlamentu 2007/2253(INI) ze dne 25. září 2008 o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod 32

¹¹⁸ Usnesení Evropského parlamentu 2007/2253(INI) ze dne 25. září 2008 o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod 34

¹¹⁹ Usnesení Evropského parlamentu 2007/2253(INI) ze dne 25. září 2008 o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod 51

¹²⁰ Usnesení Evropského parlamentu 2011/2246(INI) ze dne 21. května 2013 o Chartě EU: Standardní podmínky svobody sdělovacích prostředků v celé EU. Bod 2

¹²¹ Usnesení Evropského parlamentu 2011/2246(INI) ze dne 21. května 2013 o Chartě EU: Standardní podmínky svobody sdělovacích prostředků v celé EU. Bod 41

Zajišťují velmi kvalitní a spolehlivé informace, které líčí veřejnosti. Tyto informace mají být objektivní a nepřinášet nikomu soukromý nebo politický prospěch. Na rozdíl od soukromých sdělovacích prostředků mohou vyčlenit prostor i pro specifické segmenty, které by nepřinášely soukromým sdělovacím prostředkům finanční prospěch.¹²²

I zde je věnován prostor financování veřejnoprávních sdělovacích prostředků a zdůrazňuje jeho významnost. Pomocí státní podpory lze dosáhnout politické a ekonomické nezávislosti a usnadní plnění svěřených úkolů. V dokumentu jsou také projeveny obavy nad krácením rozpočtů, které v této oblasti provádějí některé státy. Nemělo by docházet k redukci, jelikož by jim to bránilo náležitě plnit jejich poslání.¹²³

3.6.5. Usnesení Evropského parlamentu 2017/2209(INI) o pluralitě a svobodě sdělovacích prostředků v Evropské unii

V neposlední řadě jsou otázky, které jsou významné pro tuto práci, řešeny i v usnesení Evropského parlamentu ze dne 3. května 2018 o pluralitě a svobodě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Stejně jako v jiných předcházejících dokumentech je i zde vyjádřena potřeba chránit a pomáhat pluralitnímu mediálnímu prostředí, které má být nezávislé a svobodné. Veřejnoprávní sdělovací prostředky jsou chápány jako důležitá součást tohoto prostředí. Mají udržovat svou nezávislost a má jim být zajištěno přiměřené veřejné financování, jelikož to jsou jedny z podmínek pro posilu práva na svobodu projevu a informací.¹²⁴ Odsouzeníhodné jsou případné snahy vlád potlačit sdělovací prostředky, a to například řízením veřejnoprávních médií, které by následně podporovaly jednostranné zájmy.¹²⁵

Není opomenuta ani role nezávislých a pluralitních sdělovacích prostředků v rámci politických diskusí. Pomáhají totiž zajistit právo na pluralitní informace v průběhu volebního období i mimo něj, avšak měl by být dodržen soulad s ustanoveními Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace. Tím pádem musí být udělen prostor ve vysílání všem aktérům, aniž by byl někdo

---

¹²² Usnesení Evropského parlamentu 2011/2246(INI) ze dne 21. května 2013 o Chartě EU: Standardní podmínky svobody sdělovacích prostředků v celé EU. Bod 8

¹²³ Usnesení Evropského parlamentu 2011/2246(INI) ze dne 21. května 2013 o Chartě EU: Standardní podmínky svobody sdělovacích prostředků v celé EU. Bod 12

¹²⁴ Usnesení Evropského parlamentu 2017/2209(INI) ze dne 3. května 2018 o pluralitě a svobodě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod 1

¹²⁵ Usnesení Evropského parlamentu 2017/2209(INI) ze dne 3. května 2018 o pluralitě a svobodě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod 16

znevýhodňován například kvůli jeho názorům. Prostor by měl být udělován především na základě novinářských a odborných kritérií.¹²⁶

Dále je v usnesení vyzdvihnuta významnost provozovatelů veřejnoprávního vysílání, poněvadž i díky nim je náležitě zachována pluralita sdělovacích prostředků, jak již bylo Evropskou unií zdůrazněno v minulosti. Avšak je potřeba technická a finanční podpora, aby mohli plnit jejich poslání a službu veřejného zájmu. Tomu by mělo pomoci zajištění nezávislosti a plná autonomie pro všechny veřejné instituce a subjekty. Tudiž je potřeba je chránit před vnějšími vlivy, jako jsou například nejrůznější formy vládních, politických nebo obchodních zásahů a působení.¹²⁷

Ke konci dokumentu je zdůrazněno, že je žádoucí vypracovat další modely, které pomohou vytvořit evropskou platformu veřejnoprávního vysílání. Ta by měla pomoci rozvíjet celounijní politické diskuse, které odpovídají reálným skutečnostem. I díky této platformě by měla být zajištěna pluralita názorů v novému konvergovaném mediálním prostředí, které by napomáhalo zviditelnit EU.¹²⁸

---

¹²⁶ Usnesení Evropského parlamentu 2017/2209(INI) ze dne 3. května 2018 o pluralitě a svobodě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod 21

¹²⁷ Usnesení Evropského parlamentu 2017/2209(INI) ze dne 3. května 2018 o pluralitě a svobodě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod 44

¹²⁸ Usnesení Evropského parlamentu 2017/2209(INI) ze dne 3. května 2018 o pluralitě a svobodě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod .60

4. Financování veřejnoprávního vysílání

Podle dosavadních informací již dříve zmíněné dokumenty a obzvláště Amsterodamský protokol odrážejí politický konsenzus, podle kterého by státy Evropské unie měly mít možnost na základě svého svobodného rozhodnutí finančně podporovat veřejnoprávní vysílání, avšak za předpokladu, že toto vysílání plní veřejnou službu. Jak je uvedeno ve sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání z roku 2009¹²⁹, lze systémy financování rozdělit na „samostatné financování“ a „dvojitě financování“. „Samostatné financování“ pojímá systémy, ve kterých je veřejnoprávní vysílání financováno pouze z veřejných prostředků. Systémy „dvojitě financování“ naopak zahrnují širší škálu mechanismů. Jedná se o ty systémy, ve kterých je veřejnoprávní vysílání financováno z veřejných prostředků, z výnosů z obchodní činnosti nebo činností jako je například nabízení služeb za úplatu.¹³⁰

Evropské veřejnoprávní vysílací společnosti dostávali více než dvacet dva miliard EUR¹³¹ za rok z přímé vládní podpory nebo licenčních poplatků a tím pádem se nachází na předních příčkách v příjemcích státní podpory, a to hned po zemědělských a dopravních společnostech.¹³² I přes všeobecnou přípustnost veřejného financování nesmí být financování veřejnými prostředky v rozporu se Smlouvami, a to zvláště v případě respektování poslání veřejné služby a přiměřenosti financování. Mohlo by totiž dojít k tomu, že financování nebude považováno za povolené, ale bude se jednat o státní podporu zakázanou článkem 107 odst. 1 SFEU.¹³³

Vniknutí soukromé komerční televize do Evropy přivedlo veřejnému sektoru nespočet problémů. Zejména pak státní podpora veřejnoprávního vysílání se stala trnem v oku soukromým komerčním vysílatelům. Tato kolize s sebou přinesla spoustu žalob a stížností nových vysílatelů, a to zvláště v zemích západní Evropy. Určité řešení přineslo v roce 1997 přijetí již zmíněného Amsterodamského

---

¹²⁹ Lze nalézt v bodě 59

¹³⁰ TROUILLARD, Pauline. Financing the public service broadcasting under European Union law. *Comunicação e Sociedade* [online]. 2016 [cit. 09.03.2021]. ISSN 16452089 s.451

¹³¹ Tato částka odpovídá údajům z roku 2009

¹³² European Commission. State aid: Commission updates rules for state funding of public broadcasters. [online]. Brusel. 2009 [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1072&format=PDF&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

¹³³ TROUILLARD, Pauline. Financing the public service broadcasting under European Union law. *Comunicação e Sociedade* [online]. 2016 [cit. 09.03.2021]. ISSN 16452089 s.454

protokolu, který se staví na stranu veřejnoprávních stanic. Ten však nespécifikoval blíže, co vše spadá pod veřejnou službu, což je důležité při nárokování státní podpory. Aby došlo k vyplnění mezer v otázkách spojených s financováním, vydala v roce 2001 Komise sdělení, které se detailněji zabývá poskytováním státní pomoci u veřejnoprávního vysílání.¹³⁴

Poslání veřejné služby, na které odkazuje i Amsterodamský protokol, bylo Evropskou komisí vymezeno zkoumáním proporcionality. Komise provádí test přiměřenosti, ve kterém zjišťuje, zda financování splňuje náležitosti z hlediska závazků veřejné služby a kontroly. Dále je nutné se zaměřit na to, jestli není kompenzace neadekvátní nebo nedochází k nepřiměřeným účinkům veřejného financování¹³⁵.¹³⁶ Tato kontrola by měla pomoci odpovědět na otázky spojené s vymezením, které častou vyvstanou mezi komerčními a veřejnoprávními organizacemi.¹³⁷

Soudní dvůr EU také pomáhá definovat hranice státní podpory u veřejnoprávního vysílání, jelikož nezřídka se v jeho rozsudcích řeší záležitosti, které následně ovlivňují veřejnoprávní vysílání. Jeden z významných rozsudků je rozsudek ve věci *Altmark* z roku 2003.¹³⁸ Jedná se o případ týkající se veřejného financování dopravních služeb v Německu, který pomohl stanovit obecné zásady spojené s udělováním státní podpory. Tyto zásady se využívají ve více oblastech, a to i ve vysílání.¹³⁹ Promítly se i do sdělení Evropské komise z roku 2009, kde je uvedeno, že „vyrovnávací platba za závazek veřejné služby nepředstavuje státní podporu, jsou-li splněny čtyři kumulativní podmínky. Za první, podnik, který je příjemcem podpory, je pověřen poskytováním služeb veřejného zájmu a úkoly a povinnosti s tím spojené jsou jasně vymezené. Za druhé, parametry vyrovnání za poskytování služeb jsou objektivní a transparentní a jsou stanoveny předem. Za

---

¹³⁴ ŠMÍD, Milan. *Diskuse o vysílání veřejné služby v evropském kontextu* [online]. [cit. 15.03.2021]. Dostupné z: <http://www.louc.cz/pril01/p144vvseu.pdf> s.68

¹³⁵ Ve sdělení z roku 2009 popisuje Evropská komise tento postup v bodě 40.

¹³⁶ TROUILLARD, Pauline. *Financing the public service broadcasting under European Union law. Comunicação e Sociedade* [online]. 2016 [cit. 09.03.2021]. ISSN 16452089 s.452

¹³⁷ SMITH, Rachael Craufurd. *State Support for Public Service Broadcasting: The Position Under European Community Law: Legal Issues of Economic Integration*. Netherlands: Kluwer Law International [online]. 2001 [cit. 15.03.2021]. Dostupné z: https://scholar.google.com/scholar_lookup?title=State+Support+for+Public+Service+Broadcasting+%3A+The+Position+Under+European+Community+Law&author=Smith+R+Craufurd&publication+year=2001&journal=Legal+Issues+of+Economic+Integration&volume=28&doi=10.1023%2FA%3A1010818426772 5 s.

¹³⁸ Rozsudek ze dne 24.července 2003, *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, věci C-280/2000

¹³⁹ ZENO-ZENCOVICH, Vincenzo. *Does Public Service Broadcasting Make Sense in the Internet Age?* *Journal of Media Law* [online]. 2012, [cit. 05.03.2021]. ISSN 17577632. Doi:10.5235/JML.4.2.229 230 s.

třetí, vyrovnávací platba nepřesahuje náklady na plnění závazku služby veřejného zájmu či jejich část s přihlédnutím k příslušným příjmům a přiměřenému zisku. Za čtvrté, není-li v konkrétním případě podnik, který má plnit závazky veřejné služby, vybrán v rámci veřejného výběrového řízení, které umožní vybrat uchazeče, jenž je schopen poskytovat společnosti tyto služby s nejnižšími náklady, musí být výše vyrovnávací platby stanovena na základě analýzy nákladů, které by při plnění těchto závazků vznikly průměrnému, dobře řízenému podniku, který je vhodně vybaven k tomu, aby splňoval nezbytné požadavky na veřejné služby.“¹⁴⁰

4.1.Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání

Při uplatňování pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání je třeba zohlednit celou škálu prvků. Otázky, které se vznášely nad pravidly financování veřejnoprávního vysílání, se snažilo více objasnit sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání z roku 2001. To mělo za úkol určit zásady, kterých by se měla držet Evropská komise při uplatňování příslušných článků z primárního práva na státní financování veřejnoprávního vysílání.¹⁴¹ V roce 2009 došlo k vydání nového sdělení, které nahradilo původní sdělení Evropské komise.

Jedním z cílů, která si kladla přijatá sdělení, je odpovědět provozovatelům soukromých služeb, kteří namítali, že „dvojitě financování“ u veřejnoprávního vysílání přináší narušení hospodářské soutěže. Byli totiž toho názoru, že veřejné financování umožní veřejnoprávním stanicím nabízet na reklamním trhu nižší ceny.¹⁴²

Aktuální sdělení dává určitý rámec pro rozvoj kvalitních služeb nabízených veřejným vysíláním na různých platformách a posiluje ještě více právní jistotu veřejným i soukromým médiím. V té době komisařka pro hospodářskou soutěž Neelie Kroes při novelizaci pravidel v roce 2009 uvedla, že „*nové sdělení nastoluje správnou rovnováhu mezi zájmy veřejných a soukromých médií, aby byla zajištěna zdravá konkurence ve velmi rychle se vyvíjejícím mediálním prostředí ve prospěch*

---

¹⁴⁰ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.října.2009. Bod 23

¹⁴¹Investment in High-Capacity Networks (Unit B.5). *Broadband Glossary: state aid to public service broadcasting* [online]. 3.7.2020 [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/broadband-glossary>

¹⁴² TROUILLARD, Pauline. Financing the public service broadcasting under European Union law. *Comunicação e Sociedade* [online]. 2016 [cit. 09.03.2021]. ISSN 16452089 s.452

evropských občanů. Veřejnoprávní vysílací společnosti budou moci využívat výhod rozvoj digitální technologie a internetových služeb nabízející vysoce kvalitní služby na všech platformách, aniž by nadměrně narušovaly hospodářskou soutěž na úkor jiných mediálních operátorů.“¹⁴³

Evropská Komise přijetím těchto pravidel navazuje na Amsterodamský protokol. Je akceptována diskreční pravomoc členských států při vymezování údělu veřejnoprávních vysílacích společností.¹⁴⁴ Financování veřejnoprávního vysílání je řešeno i v jiných dokumentech EU a některé z nich jsou zmiňovány v předchozí kapitole. Před přijetím sdělení v roce 2001 se Evropská komise u veřejnoprávního vysílání věnovala převážně kulturním, vzdělávacím a zpravodajským programům. Sportovní a zábavní programy byly opomíjeny, a proto nebyly vhodné pro veřejné financování.¹⁴⁵

4.1.1. Úloha veřejnoprávního vysílání

První část tohoto dokumentu se zaměřuje především na popisný souhrn dokumentů věnujících se této problematice. Je zde vyzdvihnout význam veřejnoprávního vysílání, jelikož žádná jiná služba v hospodářském odvětví nemá takový dosah. Pro značnou část obyvatelstva představuje primární zdroj informací, a tudíž se podílí na tom, aby byla všem občanům umožněna přiměřená účast na veřejném životě.¹⁴⁶

Ve sdělení je věnována část také komerčním provozovatelům vysílání. „Je nutno poznamenat, že se provozovatelé komerčního televizního vysílání, z nichž řada podléhá požadavkům veřejné služby, rovněž významně podílejí na dosažení cílů Amsterdamského protokolu v rozsahu, v jakém přispívají k zajištění pluralismu, obohacují kulturní a politickou diskusi a rozšiřují výběr programů.“¹⁴⁷ Tuto myšlenku zahrnovalo i předchozí sdělení z roku 2001, a to v bodě 14. Již před přijetím těchto sdělení obsahoval přípravný pracovní dokument odstavec o

---

¹⁴³European Commission. *State aid: Commission updates rules for state funding of public broadcasters* [online]. Brusel. 2009 [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1072&format=PDF&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

¹⁴⁴European Commission. *State aid: Commission updates rules for state funding of public broadcasters* [online]. Brusel. 2009 [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1072&format=PDF&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

¹⁴⁵ BIONDI, Andrea and Piet EECKHOUT and James FLYNN (Ed.). *The law of state aid in the European Union* [online]. 2004 [cit. 17.02.2021]. ISBN 0191699039. 269 s.

¹⁴⁶ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.října.2009

¹⁴⁷ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.října.2009 Bod 16

soukromých provozovatelích televizního vysílání, ve kterém se Evropská komise zabývala otázkou, kdo by měl plnit povinnosti spojené s veřejnou službou. Avšak toto znění se setkalo s kritikou, a to hlavně kvůli nepopíratelnému rozporu s Amsterodamským protokolem, a proto dostala tato myšlenka v následujících sděleních jinou podobu. Nejspíše má tato část vyjadřovat důležitost plurality sdělovacích prostředků, která je zmíněna i v řadě dalších dokumentů.¹⁴⁸

V neposlední řadě je podstata této části sdělení v rozporu s názory, které pořady soukromých a veřejných stanic vymezují jako dva absolutně odlišné tábory. Je zapotřebí, aby vysílání veřejné služby zajistilo funkce, které soukromé vysílání z určitých důvodů není schopné realizovat a veřejnost je vyžaduje. Veřejnoprávnímu vysílání má usnadnit plnění tohoto poslání právě financování veřejnými prostředky, které je v Evropě často realizováno.¹⁴⁹

4.1.2. Právní rámec

Posouzení státní podpory bylo vybudováno zejména na člancích 87 a 88 o státních podporách a na č. 86 odst. 2 uvedených ve Smlouvě o založení Evropského společenství. Maastrichtskou smlouvou byl zaveden článek 151 zabývající se kulturou a článek 87 odst. 3. písm. d). Amsterodamská smlouva kromě Amsterodamského protokolu zavedla i zvláštní ustanovení o službách obecného hospodářského zájmu (článek 16 Smlouvy o ES/ nyní článek 14 SFEU).¹⁵⁰ Lisabonská smlouva, která byla podepsána 13. prosince 2007 a následně vstoupila v platnost 1. prosince 2009, přejmenovala Smlouvu o ES na Smlouvu o fungování EU (dále jen SFEU).¹⁵¹ Přijetí nové smlouvy zapříčinilo přečíslování článků, a tudíž je tato problematika nyní spjata s článkem 107 SFEU (bývalý čl. 87 Smlouvy o ES); čl. 106 SFEU (bývalý čl. 86 Smlouvy o ES); čl. 108 SFEU (bývalý čl. 88 Smlouvy o ES) a s čl. 167 SFEU (bývalý čl. 151 Smlouvy o ES).

Článek 107 odst. 1 SFEU uvádí, že „*podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit*

---

¹⁴⁸ BIONDI, Andrea and Piet EECKHOUT and James FLYNN (Ed.). *The law of state aid in the European Union* [online]. 2004 [cit. 17-02-2021]. ISBN 0191699039. 269 s.

¹⁴⁹ ŠMÍD, Milan. *Vysílání České televize v roce 2011 z pohledu plnění úkolů veřejné služby* [online]. 2012 [cit. 17.02.2021]. Dostupné z:

<https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/vysilani-ceske-televize-v-roce-2011-z-pohledu-plneni-ukolu-verejne-sluzby.pdf> 4 s.

¹⁵⁰ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.října.2009. Bod 17

¹⁵¹ *Smlouva o fungování EU* [online]. [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:4301854&from=CS>

*hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.*¹⁵² Pokud má být státní podpora ve shodě s tímto článkem, musí zahrnovat následující podmínky. Za prvé to musí být státní zásah nebo se musí jednat o zásah, ze státních prostředků. Za druhé tento zásah určitým způsobem ovlivní obchod mezi členskými státy a za třetí svého příjemce v něm zvýhodní. Za čtvrté musí následně dojít k narušení nebo ohrožení hospodářské soutěže. Při posuzování státní podpory podle čl. 107 odst. 1 SFEU je nutné zmínit, že rozhodujícím prvkem je účinek státního zásahu, a ne jeho účel.¹⁵³ Dále je nutné zdůraznit fakt, že státní financování může ovlivňovat obchod mezi členskými státy. Tudíž pokud podpora, kterou poskytne stát nebo plyne ze státních prostředků, posílí pozici jednoho podniku vůči ostatním, je nutné tento trh považován za ovlivněný touto podporou.¹⁵⁴

Dále se sdělení zaměřuje na rozdělování státní podpory, a to na „novou státní podporu“ a „existující podporu“ podle čl. 108 odst. 1 SFEU. U podpor, které již existují v členských státech, dochází ke zkoumání a Komise popřípadě navrhuje příhodná opatření. Jako existující podpory jsou brány všechny podpory, které existovaly v jednotlivých státech EU již před přijetím Smlouvy o založení ES¹⁵⁵ a jsou nadále platné. Pokud dojde ke změně u existující podpory, je nutné zkoumat, jestli tato změna ovlivňuje podstatu původního režimu podpory. Pokud tuto podstatu změna ovlivní, je nutné nadále podporu považovat jako již novou podporu. Avšak za podstatnou změnu se nebude pokládat nově přidaný prvek, který lze lehce separovat a není pevně spjat s původním režimem.¹⁵⁶

Podle článku 167 odst. 4 SFEU „*Unie ve své činnosti podle ostatních ustanovení Smluv přihlíží ke kulturním hlediskům, zejména s cílem uznávat a podporovat rozmanitost svých kultur*“.¹⁵⁷ S tímto článkem souvisí článek 107 odst. 3 písm. d) SFEU, který se vztahuje na podpory určené na pomoc kultuře. Podpory

---

¹⁵² Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění) Lex [online]. 2012 [cit. 15.02.2021] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=FI>. Článek 107 odst. 1

¹⁵³ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.října.2009. Bod 20

¹⁵⁴ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.října.2009. Body 20, bod 21, bod 22, bod 23, bod 24

¹⁵⁵ U zemí, které přistoupily později, platí lehce odlišná pravidla.

¹⁵⁶ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.10.2009. Body 25–31

¹⁵⁷ Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění) Lex [online]. 2012 [cit. 15.02.2021] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=FI>. 167 odst. 4 SFEU

podle tohoto článku jsou považovány za slučitelné se společným vnitřním trhem, ale nesmí dojít k ovlivnění podmínek obchodu a hospodářské soutěže v Evropské Unii v takové míře, která by odporovala společnému zájmu.¹⁵⁸

Aby mohla být použita tato „kulturní výjimka“, musí být možné kulturní produkt jednoznačně určit a identifikovat ho. Avšak je důležité, aby pojem kultura byl spjat s obsahem a druhem uvedeného produktu, a nikoli s médiem. V neposlední řadě je nutné oddělovat pomoc kultuře podle čl. 107 odst. 3 písm. d) od vzdělávacích a demokratických potřeb států EU. Při podpoře, která je udělována veřejnoprávním vysílacím subjektům, nedochází většinou k rozlišování těchto potřeb, a proto není v tomto případě tento článek často uplatňován.¹⁵⁹

Mnohem častěji bývá státní podpora udělována na základě článku 106 odst. 2 SFEU, a to v podobě vyrovnávací platby za plnění veřejné služby. Ten říká, že *„podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu nebo ty, které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají pravidlům obsaženým ve Smlouvách, zejména pravidlům hospodářské soutěže, pokud uplatnění těchto pravidel nebrání právně nebo fakticky plnění zvláštních úkolů, které jim byly svěřeny. Rozvoj obchodu nesmí být dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmem Unie“*.¹⁶⁰

Soudní dvůr Evropské unie v ustálené judikatuře stanovil, že aby se mohlo postupovat podle výše zmíněného článku, je zapotřebí splnit všechny následující podmínky:

1. Služba musí být označena jako služba obecného hospodářského zájmu a musí být členským státem jasně definována.
2. Členský stát musí dát k provádění služby výslovné pověření.
3. Uplatnění pravidel hospodářské soutěže zahrnutých ve SFEU (zde se jedná o zákaz státní podpory) musí zamezit provádění zvláštních úkolů, které by byly přiděleny podniku. Při uplatnění výjimky nesmí dojít k ovlivnění rozvoje obchodu v takovém rozsahu, který by byl v rozporu se zájmy EU.¹⁶¹

---

¹⁵⁸ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.10.2009. Bod 33

¹⁵⁹ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.10.2009. Bod 34 a bod 35

¹⁶⁰ Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění) Lex [online]. 2012 [cit. 15.02.2021] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=FI>. 106 odst. 2 SFEU

¹⁶¹ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.10.2009. Bod 37

Aby byla splněna první z uvedených podmínek, je potřeba vymezit, co se pod posláním veřejné služby skrývá. Stanovení této definice bylo ponecháno v pravomoci jednotlivých členských států, avšak musí být v souladu s pojmem „služby obecného hospodářského zájmu“, jak je chápán v Unii. Tuto definici by se měly členské státy pokusit stanovit co nejpřesněji a neměl by být dán prostor pro pochybnosti, že činnost vykonávaná pověřeným subjektem spadá do poslání veřejné služby.¹⁶²

K objasnění druhé podmínky je důležité zmínit, že by posláním vykonávat tuto službu, mělo být svěřeno oficiálním aktem.¹⁶³ Tento akt by se měl věnovat podmínkám, které objasní poskytnutí vyrovnávací platby a zajistí případné vrácení nadměrných náhrad. V souvislosti s předchozím odstavcem, by nemělo v něm být zapomenuto vymezení jasně dané povahy závazku veřejné služby. Předem určený nezávislý subjekt by měl následně dohlížet, jestli dochází k plnění tohoto závazku.¹⁶⁴

Kromě výše zmíněných podmínek je zapotřebí, aby u posuzování státní podpory bylo docíleno transparentnosti. K tomu má přispět splnění následujících základních požadavků:

- a) Mělo by být rozlišováno mezi činnostmi, která spadají pod veřejnou službu a těmi, které touto službou nejsou. Tyto činnosti musí mít také oddělené vnitřní účty.
- b) Musí být jasně určeny zásady analytického účetnictví, na základě kterých se oddělené účty spravují.
- c) Musí dojít ke správnému přiřčení nebo rozdělení veškerých nákladů a výnosů, a to na základě zásad analytického účetnictví. Tyto zásady mají být důsledně uplatňovány a objektivně zdůvodněny.¹⁶⁵

---

¹⁶²Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.10.2009. Bod 43, bod 44, bod 45, bod 46

¹⁶³ Například smlouvou nebo právním předpisem

¹⁶⁴ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.10.2009. Body 50, bod 51, bod 52, bod 53, bod 54

¹⁶⁵ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27.10.2009. Bod 62

5. Veřejnoprávní vysílání v digitálním světě

Především audiovizuální prostředí nepochybně ovlivňují technologické změny, které umožňují širší distribuci obsahu. Diváci se mohou dostávat k audiovizuálnímu obsahu pomocí moderních technologických zařízení s internetovým připojením a využívají stále nové způsoby, které současná doba přináší. Tento přenos audiovizuálních pořadů po celé EU umožňuje již zmíněná směrnice o audiovizuálních mediálních službách, která upravuje i audiovizuální služby na vyžádání a stanovuje základní systém pravidel. Tento systém umožnil vytvořit dynamický trh, který by měl držet krok s dobou a reagovat na nové technologie.¹⁶⁶

Tudíž i média, která plní poslání veřejné služby by měla expandovat na nové platformy, jelikož i tam se plní veřejná služba. Využívat by se měly možnosti, které přináší moderní technologie, jako je například nahrávání podcastů nebo sdílení obsahu jinde než na „tradičních“ platformách. Tento vývoj je důležitý k přežití veřejnoprávních médií, jelikož právě pomocí těchto služeb může být oslovována nová generace. Možnosti, které nabízí digitální televize, by mohly pomoci veřejnoprávnímu vysílání ještě více profilovat jejich odlišný vztah s veřejností, než jaký má komerční sektor.

Záležitosti týkající se budoucnosti veřejnoprávního vysílání v digitálním světě byly řešeny také na půdě Evropské unie. Významným dokumentem je zejména usnesení Evropského parlamentu o veřejnoprávním vysílání v digitální době: budoucnosti duálního systému ze dne 25. listopadu 2010. V tomto dokumentu bylo mimo jiné sděleno, že má být dodržována zásada takzvané technické neutrality, a tudíž by měly mít organizace veřejnoprávního vysílání možnost plnit své poslání na všech možných platformách a využívat k tomu nové služby, které jsou k dispozici.¹⁶⁷

---

¹⁶⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě COM (2015) 192 final ze dne 6.5.2015

¹⁶⁷ Usnesení Evropského parlamentu 2010/2028(INI) ze dne 25. listopadu 2010 o veřejnoprávním vysílání v digitální době: budoucnosti duálního systému. Bod 11

5.1. Digitální vysílání televize

Jeden z významných okamžiků pro televizní vysílání přinesly 90. léta. Začala se zavádět digitální vysílání a v jednotlivých státech začínaly vznikat plány na vypínání analogového vysílání. Následně se začínala iniciovat Evropská komise, která podporuje používání standardů skupiny DVB, jak v členských státech, tak i celosvětově.¹⁶⁸ V červnu 2005 zveřejnila Evropská komise sdělení, které se týkalo urychlení přechodu z analogového na digitální vysílání. To vyzvalo členské státy EU, aby posunuly plánované datum ukončení analogového vysílání, a vybídlo ke koordinovanému přístupu. Jako možný cíl pro dokončení přechodu byl tak stanoven rok 2012, který nebyl pro všechny státy bezproblémový.¹⁶⁹ Evropský parlament pak v roce 2010 ve svém usnesení uvedl, že by státy měly zvážit různé varianty, které by pomohly spotřebitelům usnadnit přechod z analogového na digitální vysílání.¹⁷⁰ Tento přechod se zajisté nevyhnul ani veřejnoprávnímu vysílání.

Digitální televizi (Digital Video Broadcasting) lze definovat jako technologii, díky které lze šířit audiovizuální informace a stejně jako je tomu u analogového vysílání, využívá k přenosu a šíření vysílání zemské vysílače, kabelové systémy nebo satelitní družice.¹⁷¹

Při přechodu na digitální vysílání není tedy ovlivněno vysílání, které je provozováno prostřednictvím kabelových systémů (DVB-C) nebo družice (satelitu, DVB-S). „Z hlediska hospodárného využívání kmitočtového spektra je důležitá především digitalizace vysílání prostřednictvím zemských vysílačů. Digitalizace je založena na kompresi dat, a tudíž pro přenos stejného množství dat využívá podstatně menší množství kmitočtů než vysílání analogové.“¹⁷²

Celkem dvacet dva zemí stihlo ukončit analogové vysílání k datu, které určila Evropská komise.¹⁷³ Prvenství v zahájení digitálního vysílání měla, dnes již bývalá země Evropské unie, Velká Británie, a to v roce 1998. Postupem času ji

---

¹⁶⁸ Evropská komise. *Členské státy EU směřují k vypnutí analogového pozemního televizního vysílání* [online]. 2009 [cit. 19.03.2021]. Dostupné z:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_09_266

¹⁶⁹ IOSIFIDIS, Petros. Growing pains? The transition to digital television in Europe. *European Journal of Communication* [online]. 2011, [cit. 15.03.2021]. ISSN 02673231. Dostupné z: doi:10.1177/0267323110394562 4 s.

¹⁷⁰ Usnesení Evropského parlamentu 2010/2028(INI) ze dne 25. listopadu 2010 o veřejnoprávním vysílání v digitální době: budoucnosti duálního systému. bod 9

¹⁷¹ CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související: komentář, Praha, 2009, s.62

¹⁷² POUPEROVÁ, Olga. *Regulace médií*. Praha: Leges, 2010. ISBN 978-80-87212-48-6. 136 s.

¹⁷³ Redakce internové stránky <https://www.parabola.cz>. 22 z 27 států EU přešlo na digitální vysílání [online]. 2013 [cit. 23.03.2021]. Dostupné z: <https://www.parabola.cz/clanky/4944/22-z-27-statu-eu-preslo-na-digitalni-vysilani/>

následovalo Švédsko, Španělsko, Německo a poté postupně ukončily analogové vysílání i další státy Evropské unie. V České republice bylo ukončeno analogové vysílání v roce 2011 a bylo zavedeno DVB-T, avšak nyní se využívá již DVB-T2.¹⁷⁴

5.2. Využití nových technologií

Ve spoustě dokumentů Evropské unie, které byly popsány již v této práci, se projevuje úsilí provozovat veřejnoprávní vysílání v souladu s možnostmi, které přináší moderní doba plná technických novinek. Ve sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání je část věnována novým distribučním platformám. Je zde uvedeno, že veřejnoprávní vysílací subjekty mohou používat na šíření obsahu všechny platformy, avšak musí to být v souladu s požadavky Amsterodamského protokolu.¹⁷⁵ U zpoplatněné služby je zkoumáno, zda daná služba naplňuje určité společenské, demokratické a kulturní potřeby společnosti. Dále se musí zjišťovat, jestli nepřináší nepříznivé účinky na hospodářskou soutěž nebo nemá negativní dopady na obchod. Pokud splňuje tato služba výše zmíněné požadavky, lze její náplň chápat jako plnění poslání veřejné služby.¹⁷⁶

Rada EU se v již dříve zmíněném usnesení z roku 1999 vyjádřila, že veřejnoprávní vysílání by při svém poslání mělo těžit z technologického pokroku. Dále sdělila, že by se toto vysílání mělo významně podílet na zpřístupňování výhod, které nabízí nové technologie a svou činnost v oblasti digitálních technologií by se mělo pokoušet diverzifikovat.¹⁷⁷

Také z dokumentů Evropského parlamentu je zřejmé, že má veřejnoprávní vysílání jít s dobou a plnit své poslání pomocí nových technologií. V usnesení o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii nalezneme jeho mínění o této problematice. Usuzuje, „že mají-li veřejnoprávní audiovizuální média plnit své úkoly i v éře digitálních technologií, je nezbytné, aby kromě tradičních

---

¹⁷⁴ Česká televize. *Digitální pozemní vysílání ve světě* [online]. [cit. 20.03.2021]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/technika/digitalni-vysilani-dvb-obecne/digitalni-pozemni-vysilani-ve-svete/>

¹⁷⁵ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání č. 2009/C 257/01 ze dne 27. října. 2009. Bod 84

¹⁷⁶ Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání č. 2009/C 257/01 ze dne 27. října. 2009. Bod 83

¹⁷⁷ Usnesení Rady EU 1999/C 30/01 ze dne 25. ledna 1999 o veřejnoprávním vysílání. Bod 3, bod 5 a bod 6

*programů poskytovaly také nové informační služby a sdělovací prostředky a aby byly schopny interakce se všemi digitálními sítěmi a platformami“.*¹⁷⁸

Významnou část novým technologiím věnuje i usnesení Evropského parlamentu z roku 2010 zmíněné na začátku této kapitoly. Zde se Evropský parlament vyjádřil, že je dokonce nutné, aby bylo veřejnoprávní vysílání přizpůsobeno požadavkům digitální doby a měla by být přijata konkrétní opatření, která toto umožní. Široká veřejnost by mohla poté ve spojitosti s veřejnoprávním vysíláním využívat výhod, které jsou spjaté s moderními službami. Společnosti by se podle Evropského parlamentu měly pokusit vytvořit takové struktury, díky kterým budou moci přenést svůj obsah do online světa a snažit se tedy zasáhnout i mladé publikum. Avšak neměla by být zanedbána právní úprava, která by upravovala poskytování veřejnoprávního vysílání online, jelikož neexistující právní ustanovení by mohla zamezit rozšíření na nové platformy.¹⁷⁹

Zmínku nalezneme i v Chartě EU, kde je vyjádřen názor, že financování pomůže přizpůsobit veřejnoprávní média digitálnímu prostředí. Zde mohou pak podle něho naplno uskutečňovat jim svěřené úkoly a mají možnost být díky moderním technologiím ještě více dostupné široké veřejnosti.¹⁸⁰

Rada Evropy se k této problematice vyjádřila v roce 2018 a je také toho názoru, že posílání veřejnoprávního vysílání má být realizováno i v digitálním mediálním prostředí. Uvedla že *„členské státy by měly veřejnoprávním médiím garantovat vhodné podmínky, aby v multimediálním prostředí i nadále sehrávaly tuto úlohu a zajistit jim odpovídající podporu pro inovace, vypracování nových digitálních strategií a rozvoj nových služeb.“*¹⁸¹

---

¹⁷⁸ Usnesení Evropského parlamentu 2007/2253(INI) ze dne 25. září 2008 o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii. Bod 40

¹⁷⁹ Usnesení Evropského parlamentu 2010/2028(INI) ze dne 25. listopadu 2010 o veřejnoprávním vysílání v digitální době: budoucnosti duálního systému. Bod 4, bod 6, bod 7, bod 12

¹⁸⁰ Usnesení Evropského parlamentu 2011/2246(INI) ze dne 21. května 2013 o Chartě EU: Standardní podmínky svobody sdělovacích prostředků v celé EU. Bod 12

¹⁸¹ Doporučení CM/Rec (2018) Výboru ministrů členskými státy týkající se plurality médií a jejich transparentního vlastnictví ze dne 17. března 2018

5.3. Veřejnoprávní vysílání a sociální média

Publikum je pro veřejnoprávní vysílání jedním z klíčů k jeho udržení a způsobu, jak se má dostat k tomuto publiku, jsou v dnešní společnosti plně moderních technologií častým tématem. Především mladší část populace se obrací na platformy sociálních médií jako na svůj primární zdroj zpráv.¹⁸² Avšak za určitých okolností se mohou sociální média stát i tlakem, který působí na veřejnoprávní vysílání, jelikož rozmach sociálních médií rozšířil i rozsah protestních skupin.¹⁸³

Dvě studie z roku 2019 z Reutersova institutu pro studium žurnalistiky se snažily analyzovat, odkud čerpá zprávy (informace) mladší část populace. Z první studie vyplývá, že diváci mezi 18 až 25 let používají offline média veřejné služby, online média veřejné služby a různé alternativy, jako je například jejich soukromý konkurent online, ale i Facebook nebo YouTube. Bylo zjištěno, že online nabídky vysílání veřejné služby jsou méně často využívány pro zjišťování zpráv než platformy, jako je Facebook nebo Youtube. Vzhledem k tomu, že mladší lidé nadále tráví stále méně času u offline médií a více času na sociálních platformách, bude to pro tradiční veřejnoprávní vysílání v budoucnu výzva udržet si přízeň tohoto publika. Již nyní je celkové publikum napříč offline i online službami spíše starší generace, přičemž osoby nad 55 let tvořily ve výsledcích studie téměř polovinu publika offline média veřejné služby.¹⁸⁴

Druhá studie se zabývala postojem a chováním u osob ve věku 18–34 let. Respondenti byli dotazováni na podobu žurnalistiky, který jim vyhovuje. Převážná část tázaných se vyjádřila, že dává přednost digitálnímu formátu, jelikož jsou velmi často na mobilních zařízeních a tráví značnou část času na sociálních sítích. Lze vypořádat, že větší procento dotázaných ráno zjišťuje novinky pomocí svých smartphonů, než pomocí televize. Bylo také zjištěno, že nepřijdou této skupině

---

¹⁸² DEANE, James, Pierre François DOCQUIR, Winston MANO, Tarik SABRY a Naomi SAKR. *Achieving Viability for Public Service Media in Challenging Settings*[online]. University of Westminster Press, 2020. [cit. 13.01.2021]. ISBN 9781912656516. Dostupné z: doi:10.16997/book41, 16 s.

¹⁸³ DEANE, James, Pierre François DOCQUIR, Winston MANO, Tarik SABRY a Naomi SAKR. *Achieving Viability for Public Service Media in Challenging Settings* [online]. University of Westminster Press, 2020. [cit. 13.01.2021]. ISBN 9781912656516. Dostupné z: doi:10.16997/book41, 24 s.

¹⁸⁴ SCHULZ, Anne and David LEVY and Rasmus Kleis NIELSON, Old, Educated, and Politically Diverse: *The Audience of Public Service News*[online]. Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism. 2019 [cit. 16-03-2021]. Dostupné z: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2019-09/The_audience_of_public_service_news_FINAL.pdf. 15–17 s.

řádně zastoupeny názory a starosti důležité pro jejich generaci, jako je například změna klimatu a práva menšin. Avšak nechtějí, aby tradiční média přestala existovat nebo se radikálně změnila, jen aby je oslovila. Chápou důležitou roli významných zpravodajských značek, ale nemají tendenci být k nim tolik loajální jako jejich rodiče. Zřetelně ze studie vyplývá, že tato skupina nechce vynaložit velkou námahu pro zjišťování novinek. Následně z toho vyplynul závěr, že tato věková skupina preferuje snadný a zábavný přístup ke zprávám, „*ale také chtějí, aby byl autentický, spravedlivý a smysluplný*“ a „*rozhodně nechtějí, aby to bylo příliš zjednodušené*“.¹⁸⁵ To reflektuje se skutečností, že jedinci z generace Z¹⁸⁶ jsou často považováni za závislé na digitálních technologiích, jelikož nemají téměř žádné vzpomínky na dobu bez internetu.¹⁸⁷

Každá iniciativa veřejnoprávního vysílání by se tudíž měla promítnout svým obsahem i na sociální sítě. Poněvadž zvláště komunikace veřejnoprávních médií na sociálních sítích a způsob jejich užívání se může stát klíčovým prvkem pro jejich budoucnost. Postupem času se stane rozhodující v diskuzích ohledně budoucnosti veřejnoprávního vysílání právě názor současných mladých diváků.

---

¹⁸⁵KALOGEROPOULOS, Antonis. *How younger generations consume news differently*, in Nic Newman et al, *Reuters Institute Digital News Report*[online]. Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism. 2019. [cit. 15.03.2021]. Dostupné z: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/inline-files/DNR_2019_FINAL.pdf?fbclid=IwAR0fpiZ6icovQdCl25v3zOVfuCCDe8zQ-oHR7h9faffwSU8lTpjD255FNok 54-58 s.

¹⁸⁶ Skupina lidí narozená od druhé poloviny 90. let 20. století. Při psaní této diplomové práce je to přibližně skupina lidí v rozmezí 19–25 let, kterou autor zprávy myslí.

¹⁸⁷KALOGEROPOULOS, Antonis. *How Younger Generations Consume News Differently* [online]. 2018 [cit. 16.03.2021]. Dostupné z: <https://www.digitalnewsreport.org/survey/2019/how-younger-generations-consume-news-differently/>

6. Veřejnoprávní vysílání a judikatura Soudního dvora EU

Tato kapitola je věnována judikatuře soudního dvora Evropské unie, která se zabývá problematikou spojenou s vysíláním a zejména pak s veřejnoprávním vysíláním. Především se zde zaměřuji na svobodu volného pohybu služeb, monopolní postavení a na otázky spojené s financováním veřejnoprávního vysílání.

6.1. Svoboda volného pohybu služeb

Jak již bylo nastíněno ve třetí kapitole, zásada volného pohybu služeb je jedním ze základních kamenů vnitřního trhu Evropské unie. V této části bude objasněno, jak řešil Soudní dvůr tuto zásadu ve spojitosti s vysíláním. Zde zmíněná judikatura totiž objasnila, jak se má na audiovizuální mediální služby nahlížet.

6.1.1. Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 30. dubna 1974, Giuseppe Sacchi, ve věci 155/73

Tento rozsudek z roku 1974 přinesl velký zvrat v tom, jak klasifikujeme audiovizuální mediální služby dnes. Klíčová se stala zejména skutečnost, že Soudní dvůr prohlásil přenos televizního vysílání jako službu, na kterou se vztahují pravidla podle ustanovení o službách, a to včetně vysílání, která mají charakter reklamy.¹⁸⁸

Tento rozsudek též objasnil, že čl. 56 odst. 1 SFEU (bývalý čl. 49 odst. 1 Smlouvy o ES) se nepoužije pouze v situaci, když poskytovatel služby překračuje na nějaký čas hranice, aby tam poskytl své služby. Je tedy díky němu nyní zřejmé, že stačí, aby hranice překračovala pouze samotná služba a poskytovatel i příjemce mohou zůstat ve svém členském státu.¹⁸⁹

Soud následně uvedl, že u obchodování se zvukovými nahrávkami, filmy, zařízeními a u dalších produktů, jenž jsou používány zejména k šíření televizního signálu, se má přihlížet k pravidlům, která se týkají volného pohybu zboží.¹⁹⁰ Běžně lze omezit svobodu volného pohybu, pokud existují důvody, které spočívají ve veřejném pořádku, avšak tato omezení nesmí být shledána jako diskriminační.¹⁹¹

¹⁸⁸ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 30. dubna 1974, *Giuseppe Sacchi*, ve věci 155/73. Bod 6

¹⁸⁹ CREMONA, Marise (Ed.). *Market integration and public services in the European Union* [online]. Oxford: Oxford University Press. 2011 [cit. 25.01.2021]. Dostupné z:

<https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199607730.001.0001/acprof-9780199607730> 150 s.

¹⁹⁰ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 30. dubna 1974, *Giuseppe Sacchi*, ve věci 155/73. Bod 7

¹⁹¹ POUPEROVÁ, Olga. *Institucionální aspekty regulace médií*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 165 s.

6.1.2. Další rozsudky Soudního dvora EU řešící tuto problematiku

I další rozsudky se zabývaly touto problematikou. Lze zmínit rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. dubna 1988, *Bond van Adverteerders*, ve věci 155/73, kde se Soudní dvůr vyjádřil obdobně, jak ve věci *Sacchi* a z rozsudku zřetelně vyplývá, že televizní vysílání zahrnuje celou řadu služeb.¹⁹²

V Rozsudku Soudního dvora EU ze dne 25. července 1991, *Gouda proti Commissariaat voor de Media*, ve věci C-288/89 se řešilo omezení vysílání. Podle tohoto rozsudku lze zavést omezení reklamy, a tím mohou být například omezení u konkrétních produktů nebo vysílání reklamních sdělení jen v určité době. Tato omezení je možné ospravedlnit naléhavými důvody obecného zájmu. Pomocí těchto omezení mohou být také vyjádřeny cíle kulturní politiky. Je zde možnost takto jednat také za účelem zachování určité úrovně kvality programu nebo lze pomocí nich chránit spotřebitele před nadměrnou reklamou.¹⁹³ Obdobně se vyjádřil Soudní dvůr i v dalších případech, kdy omezení v obecném zájmu byla řešena v rozsudku Soudního dvora EU ze dne 13. prosince 2007, *United Pan-Europe Communications Belgium a další*, ve věci C-250/06.¹⁹⁴

6.2. Monopolní postavení

V již dříve zmíněném rozsudku ve věci *Sacchi* se Soudní dvůr EU vyjádřil i k otázkám, které se vážou k monopolnímu postavení. Bylo zde uvedeno, že členské státy mohou odebrat vysílání z oblasti hospodářské soutěže, a to z důvodu veřejného zájmu nehospodářské povahy, kdy výlučná práva mohou být následně udělena jen jednomu nebo několika subjektům. Tento druh jednání není následně považován jako rozporuplný s čl. 86 Smlouvy o ES (čl. 106 SFEU).¹⁹⁵

6.2.1. Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18. června 1991, \, ve věci C-260/89

Problematikou monopolů se zabýval také rozsudek Soudního dvora EU ve věci *Elliniki Radiophonia Tiléorassi*. V tomto případě se soud rozhodl jít stejnou cestou, jako ve věci *Sacchi* a doplnil jeho výklad. Monopol televizního vysílání lze provozovat ve vztahu k veřejnému zájmu, avšak způsobem, který nesmí být v

---

¹⁹² Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. dubna 1988, *Bond van Adverteerders*, ve věci 155/73. Bod 17

¹⁹³ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 25. července 1991, *Gouda proti Commissariaat voor de Media*, ve věci C-288/89

¹⁹⁴ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 13. prosince 2007, *United Pan-Europe Communications Belgium a další*, ve věci C-250/06. Bod 41

¹⁹⁵ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 30. dubna 1974, *Giuseppe Sacchi*, ve věci 155/73. Bod 14

rozporu s ustanoveními unijního práva o volném pohybu zboží a služeb nebo s pravidly hospodářské soutěže. Hlavním sdělením rozsudku byla myšlenka, že není zakázané zřídit monopol, ale je zakázané jeho zneužití.¹⁹⁶

V rozsudku Soudní dvůr také uvedl, že pokud členský stát zavede opatření, která brání výkonu volného pohybu služeb, musí se přihlížet i k obecným právním zásadám, a to zejména k svobodě projevu¹⁹⁷.¹⁹⁸ Jak poznamenali někteří odborníci, může tato úvaha vést ke zpochybnění legálnosti monopolů ve vysílání, jelikož Evropský soud pro lidská práva shledal¹⁹⁹, že veřejné monopoly způsobují omezení svobody projevu a lze je jejich provozování odůvodnit pouze pokud odpovídají naléhavé potřebě.²⁰⁰

6.3. Financování veřejnoprávního vysílání

Jedny z nejčastějších rozsudků Soudního dvora EU jsou právě ty, které řeší otázky spojené s financováním veřejnoprávního vysílání. Je zde vybráno pět rozsudků, které odrážejí pohled Soudního dvora EU na financování této veřejné služby.

6.3.1. Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. června 2008, Sociedade Independente de Comunicação, ve věci T-442/03

Jako zásadní části tohoto rozsudku lze pokládat body 211, 212 a 213, kde je konstatováno, že státní financování je v souladu s unijním právem. Nicméně je nezbytné, aby byly dodrženy kvalitativní požadavky, které jsou vyjádřeny v pověření k veřejné službě. Tyto požadavky se odrážejí od samotných důvodů existence této služby a pokud se subjekt provozující veřejnoprávní vysílání rozhodne postupovat ve prospěch obchodního subjektu (zejména zadavatelů reklamy) na úkor těchto požadavků, není nadále důvod k jejímu financování státem.²⁰¹

---

¹⁹⁶ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18. června 1991, *Elliniki Radiophonia Tiléorassi AE a Panellinia Omospondia Syllogon Prossopikou v Dimotiki Etairia Pliroforissis a Sotirios Kouvelas a Nicolaos Avdellas a další.*, ve věci C-260/89. Bod 32

¹⁹⁷ Právo na svobodu projevu je více rozebráno v kapitole 3.1

¹⁹⁸ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18. června 1991, *Elliniki Radiophonia Tiléorassi AE a Panellinia Omospondia Syllogon Prossopikou v Dimotiki Etairia Pliroforissis a Sotirios Kouvelas a Nicolaos Avdellas a další.*, ve věci C-260/89. Bod 44

¹⁹⁹ Rozsudek *Lentia*, ze dne 24. listopadu 1993

²⁰⁰ CREMONA, Marise (Ed.). *Market integration and public services in the European Union* [online]. Oxford: Oxford University Press. 2011 [cit. 25.01.2021]. Dostupné z: <https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199607730.001.0001/acprof-9780199607730> 153 s.

²⁰¹ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. června 2008, *Sociedade Independente de Comunicação*, ve věci T-442/03. Bod 211

Soudní dvůr EU zde usoudil, že je pouze na členském státu, aby posoudil, jestli je veřejnoprávní vysílání v souladu s normami kvality a dodržel požadavky dané v pověření k veřejné službě.²⁰² Kontrolní činnost Komise je omezena zejména na to, zda existuje kontrolní mechanismus v daném členském státě, ve kterém nezávislý orgán kontroluje dodržování pověření.²⁰³

6.3.2. Rozsudek ze dne 22. října 2008, TV2 Danmark, ve spojených věcech T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04

Otázkami ohledně financování se často zabývá Tribunál, a to i zde ve významném rozsudku ze dne 22. října 2008, TV2 *Danmark*, ve spojených věcech T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04. Tento rozsudek inspiroval i Evropskou komisi, a to zejména body 107 a 108. Tato část rozsudku se následně promítla i do bodu 49 sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání z roku 2009.

Bylo zde potvrzeno, že veřejnoprávní vysílání je službou obecného hospodářského zájmu. Z bodů 107 a 108 následně plyne, že by neměla být definice poslání veřejné služby závislá na způsobu financování daného subjektu. Tudiž pokud stát definuje vysílání jako službu obecného hospodářského zájmu, nemůže být tato služba zpochybňována kvůli tomu, že ve veřejnoprávním vysílání dostává prostor i obchodní činnost. Zejména pokud se jedná o prodej vysílacího času pro reklamu.²⁰⁴

Dále bylo v tomto rozsudku sděleno, že by se veřejnoprávní vysílání nemělo omezit pouze na vysílání nevýdělečných programů. Soud označil za hypotetické že by subjekty, které jsou pověřeny službou obecného hospodářského zájmu, kvůli financování smíšeným způsobem zavedly uměle nízké ceny za prodej svého vysílacího času. Členské státy by však měly toto riziko předvídat a Komise popřípadě sankcionovat.²⁰⁵

6.3.3. Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 1. července 2010, Métropole télévision (M6) a Télévision française 1 SA (TF1), ve věci T-568/08, T-573/08

I v tomto případě navázal Soudní dvůr EU na předchozí rozsudky. Výslovně zde uvedl, že podpora, která je přidělena veřejnoprávním vysílacím organizacím, je

---

²⁰² Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. června 2008, *Sociedade Independente de Comunicação*, ve věci T-442/03. Bod 212

²⁰³ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. června 2008, *Sociedade Independente de Comunicação*, ve věci T-442/03. Bod 213

²⁰⁴ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22. října 2008, *TV2 Danmark*, ve spojených věcech T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04 TV2. Body 101-108

²⁰⁵ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22. října 2008, *TV2 Danmark*, ve spojených věcech T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04. Body 109

určena na krytí nákladů, které vznikají při plnění poslání. Není tedy určena na obchodní činnost spočívající v prodeji vysílacího času pro reklamu a nemá financovat reklamní kampaně u potenciálních inzerentů. „*Jedná se o náklady na veřejnou službu vynaložené na potřeby této služby. S ohledem na charakter těchto nákladů nelze dotyčným členskému státu bránit v zajišťování jejich financování, neboť jinak by byl zbaven pravomoci přiznané členskými státy článkem 16 ES a Amsterodamským protokolem, pokud jde o vymezení a financování veřejnoprávního vysílání.*“²⁰⁶

6.3.4. Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22.6.2016, Český rozhlas, ve věci C-11/15

V tomto rozsudku z roku 2016 Soudní dvůr Evropské unie řešil předběžnou otázku, jestli jsou rozhlasové poplatky předmětem daně z přidané hodnoty (DPH). Podstatou této otázky bylo, jestli musí být článek 2 bod 1 šesté směrnice Rady ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (dále jen šestá směrnice) vykládán tak, že činnost veřejnoprávního vysílání financována povinným poplatkem, kdy tato povinnost je dána zákonem, je chápána jako poskytování služeb „za protiplnění“, které by ale mělo být osvobozeno od DPH, a to na základě článku 13 části A odst. 1 písm. q) šesté směrnice, anebo se jedná o činnost, která nespadá do působnosti této směrnice a nepředstavuje předmět DPH.²⁰⁷

Unijní soud konstatoval, že "*mezi Českým rozhlasem a poplatníky rozhlasového poplatku není dán právní vztah, v jehož rámci by byla vzájemně poskytována plnění, ani neexistuje přímá souvislost mezi touto službou veřejnoprávního vysílání a tímto poplatkem.*"²⁰⁸ Ve svém rozsudku tudíž vyzdvihl fakt, že povinnost platit poplatek vychází ze zákona a nejedná se zde o důsledek přímého právního vztahu. Tuto povinnost mají všichni, kdo vlastní technicky způsobilý přijímač. Osoba nemusí poslouchat ani rozhlasové stanice, které spravuje Český rozhlas, tudíž se zde nejedná o úplatu za poskytovanou službu.

---

²⁰⁶ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 1. července 2010, *Métropole télévision (M6) a Télévision française 1 SA (TF1)*, ve věci T-568/08, T-573/08. Body 106,107,108

²⁰⁷ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22. června 2016, *Český rozhlas*, ve věci C-11/15.

²⁰⁸ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22. června 2016, *Český rozhlas*, ve věci C-11/15. Body 22, 23 a 35

6.3.5. Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. ledna 2021, Johannes Dietrich a Norbert Häring v. Hessischer Rundfunk, ve spojených věcech C-422/19 a C-423/19

Jedná se o další rozsudek Soudního dvora Evropské unie, který se dotýká z části i veřejnoprávního vysílání, jelikož je zde řešena otázka, jestli může veřejná správa omezit přijímání plateb v hotovosti. Spor se v tomto případě týkal úhrady audiovizuálního příspěvku, kdy dva němečtí občané chtěli tento příspěvek uhradit v hotovosti, avšak nebylo jim to umožněno.²⁰⁹

Z velké části se tento rozsudek sice týká problematiky měnové politiky, ale německý soud se rovněž explicitně tázal na postup u veřejnoprávních subjektů. Chtěl vědět, zda je možné veřejnoprávním subjektům zakázat, aby nepovolily splnění platební povinnosti eurobankovkami, které mají status zákonného platidla.²¹⁰

Soudní dvůr ve svém rozsudku sdělil, že zákonného platidlo nemusí být absolutně přijímané, ale měly by být eurobankovky přijímány ze zásady. Členské státy mohou omezit přijímání hotovosti z důvodů veřejného zájmu, avšak jen v případě, že je takové omezení přiměřené tomuto sledovanému cíli.²¹¹

V tomto případě je ve veřejném zájmu, aby orgánům veřejné správy nevznikaly nepřiměřené výdaje a tím pádem jim nebylo bráněno mít co nejnižší náklady. Omezení plateb v hotovosti lze za této podmínky vyloučit zejména tehdy, je-li počet plátců, od nichž je třeba dlužnou částku vybrat, velmi vysoký.²¹²

---

²⁰⁹ *Stát EU může veřejné správě uložit povinnost přijímat platby v hotovosti* [online]. 2021 [cit. 02-03-2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2021/01/26/stat-eu-muze-verejne-sprave-ulozit-povinnost-prijimat-platby-v-hotovosti/>

²¹⁰ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. ledna 2021, *Johannes Dietrich a Norbert Häring v. Hessischer Rundfunk*, ve spojených věcech C-422/19 a C-423/19

²¹¹ Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. ledna 2021, *Johannes Dietrich a Norbert Häring v. Hessischer Rundfunk*, ve spojených věcech C-422/19 a C-423/19. Bod 56 a 68

²¹² Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. ledna 2021, *Johannes Dietrich a Norbert Häring v. Hessischer Rundfunk*, ve spojených věcech C-422/19 a C-423/19. Bod 73, bod 74

Závěr

V Evropě lze nalézt specifické historické kořeny veřejnoprávního vysílání, jelikož na rozdíl od Spojených států amerických bylo z počátku vysílání provozováno převážně veřejnými podniky, které měly mnohdy monopolní postavení. I díky těmto začátkům si drží veřejnoprávní vysílání silnou pozici v nejednom státu Evropské unie i v současnosti. Významnost tohoto typu vysílání potvrdil i příchod pandemie v roce 2020, která zasáhla celý svět a lze s jistotou říci, že tato krize nezpůsobila pouze zájem mladého publika o veřejnoprávní vysílání, ale zvýšila i jeho celkový dosah.

Začátek této práce byl věnován především vysvětlení pojmů, které se v práci často vyskytují a jsou spojeny s předmětem této diplomové práce. Bylo zde objasněno, že označení veřejnoprávní není jediné označení, které může být používáno. Je nutno mít na paměti, že důležité je především, zda vysílatel plní „veřejnou službu“, která je úzce spjata s „veřejným zájmem“.

Během posledních desetiletí došlo v oblasti vysílání k velkým změnám. Díky technickému pokroku vstoupili na trh noví soukromí provozovatelé a spotřebitelům byl umožněn podstatně širší výběr kanálů. Přístup těchto subjektů zavedl tzv. duální systém, ve kterém vedle sebe působí soukromý a veřejný sektor vysílání. V řadě dokumentů, které byly zmíněny v této práci, lze nalézt postoj Evropské unie k této koexistenci. Evropská unie kromě důležitosti, kterou připisuje tomuto systému, explicitně vyzdvihuje i význam plurality médií. Tato pluralita umožňuje, aby veřejnost čerpala informace z různých zdrojů a mohla si utvořit vlastní názor.

Je možné, že někdo bude argumentovat s tvrzením, že pluralitu médií, a tím pádem možnost čerpat informace z různých zdrojů, lze zajistit pouze soukromými vysílateli. Je nutné mít však na paměti, že tito soukromí provozovatelé působí na komerční bázi. Považuji tedy za důležité, aby si své místo udrželo i veřejnoprávní vysílání. Díky finančním podporám je možné zajistit jeho nezávislost a může sloužit zájmům společnosti, a ne jeho sponzorů či vlastníků.

Evropská unie není jediná organizace, která se zabývá veřejnoprávním vysíláním na nadnárodní úrovni. Často s ostatními organizacemi spolupracuje, a proto bylo vhodné přiblížit činnost těchto organizací, a popřípadě i významné spolupráce. Vyjma společnosti známé a významné organizace Rada Evropy lze zmínit Evropskou vysílací unii. Význačný dokument pro tyto organizace je

„Memorandum of Understanding“, který se zaměřuje na veřejnoprávní vysílání v zemích, které teprve aspirují na členství v Evropské unii.

Podle mého názoru je důležité, aby země přistupující do Evropské unie dodržovaly určité standardy veřejnoprávního vysílání. I z nejednoho dokumentu Evropské unie zřetelně vyplývá, že je tento druh vysílání důležitým komponentem v moderním demokratickém státu. Nicméně je nutno podotknout, že dochází k ohrožení nezávislosti veřejnoprávního vysílání a porušování určitých standardů i u členských států EU. Evropská unie sice vede debaty o tomto problému, ale podle mého názoru chybí na úrovni práva EU závaznější dokument, který by přispěl k dodržování závazných pravidel, která by zajistila nezávislost tohoto vysílání a neumožnila, aby docházelo k politickému ovlivňování veřejnoprávního vysílání.

V této práci byla vyličena spousta dokumentů významných pro veřejnoprávní vysílání na úrovni práva Evropské unie. V Evropské unii mají značné postavení obecné právní zásady, mezi které patří i svoboda projevu, se kterou je spojena i svoboda sdělovacích prostředků. Zlomovým se pro veřejnoprávní vysílání na úrovni Evropské unie stal rok 1997, kdy bylo v Protokolu č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání, vyzdvihnuto specifické postavení veřejnoprávního vysílání. Tento dokument zodpověděl řadu otázek, které se nad tímto typem vysílání a jeho budoucností vznášely.

Jelikož je veřejnoprávní vysílání součástí společného trhu v oblasti televizního vysílání, bylo nutné popsat i normativní vliv unie na vysílání všeobecně. Důležité jsou zejména základní požadavky na obsah televizního vysílání, které byly postupem času několikrát doplněny a novelizovány a aktuálně tuto problematiku upravuje směrnice o audiovizuálních mediálních službách. Tato směrnice určuje právní rámec, avšak členské státy mohou použít i striktnější pravidla než ta, které jsou v ní uvedena. Tento alespoň základní rámec umožňuje, aby mohla být uplatněna jedna ze základních zásad Evropské unie, a to volný pohyb služeb.

I když jsou tyto pravidla platná pro všechna televizní vysílání, domnívám se, že veřejnoprávní vysílání by mělo jít ukázkovým příkladem při dodržování těchto pravidel. Aby mohlo docházet k volnému přenosu vysílání mezi členskými státy, je pochopitelné, že musí být nastolena alespoň základní pravidla, a právě veřejnoprávní vysílání by mělo být zvláště schopné je dodržovat. Jelikož s přenosem vysílání není zajištěn pouze volný pohyb služeb, ale dochází také k přenosu informací mezi členskými státy, které by díky veřejnoprávnímu vysílání mohly pocházet ze hodnověrného zdroje.

Značná část této práce byla věnována rozboru dokumentů sekundárního práva, jejichž obsah se alespoň z části týká veřejnoprávního vysílání a odráží postoj Evropské unie. Je z nich zřejmé, že tento druh vysílání má své významné místo v moderním demokratickém státě.

Je žádoucí, aby u veřejnoprávního vysílání, jako i u ostatních služeb veřejného zájmu, byla zabezpečena vysoká úroveň této služby. Při dosazování do funkcí by měly být přesně dané hlavní faktory, které budou zohledňovány, a to například vzdělání, zkušenosti, zásluhy či profesionalita. K docílení co nejvyšší úrovně by mělo pomoci i zavedení opatření, která pomohou zajistit nezávislost těchto médií a neumožní podporovat zájmy vybraných skupin. Je tedy nezbytné veřejnoprávní vysílání chránit před nejrůznějšími formami vládních, politických nebo obchodních zásahů či působení.

Na základě dokumentů uvedených v této diplomové práci lze říci, že veřejnoprávní vysílání plní potřeby členských států a přináší kvalitní a spolehlivé informace, které jsou sdělovány veřejnosti. Výhodou těchto médií je bezpochyby skutečnost, že na rozdíl od komerčních sdělovacích stanic mohou v rámci svého vysílání vyčlenit prostor pro specifické segmenty, které by nepřinášely soukromým komerčním stanicím finanční prospěch. Tento fakt si uvědomuje i Evropská unie, a tudíž je i toto jeden z faktorů, který odráží potřebu tohoto média.

S potřebou tohoto média musím souhlasit, jelikož se domnívám, že každý demokratický stát potřebuje svobodná a nezávislá média, která nebudou sloužit lidem u moci a budou zastávat svobodu slova. Jsem toho názoru, že právě veřejnoprávní média by měla přinášet spolehlivé informace, na které by se mohla veřejnost spolehnout.

Vzhledem k tématu této práce, je vhodné zde zdůraznit ideu, která se objevila v usnesení Evropského parlamentu o pluralitě a svobodě sdělovacích prostředků z roku 2018. V tomto usnesení je uvedeno, že by bylo vhodné vypracovat modely, které pomohou vytvořit evropskou platformu veřejnoprávního vysílání. Toto nové konvergované mediální prostředí by se mělo pokusit zviditelnit Evropskou unii a rozvíjet celounijní politické diskuse. Myslím si, že by tato evropská platforma veřejnoprávního vysílání mohla pomoci zajišťovat ještě více objektivnější informace, které by byly chráněny před politickými nebo mocenskými vlivy.

Z dokumentů, které byly průběžně popsány v této práci, je zřejmé, že Evropská unie pokládá za patřičné financovat veřejnoprávní vysílání. Nesporně

z nich vyplývá, že přiměřené veřejné financování pomůže zajistit politickou a ekonomickou nezávislost. Z tohoto důvodu byla samostatná kapitola věnována právě této problematice, kde bylo toto téma více rozebráno.

Státy mohou podle svého svobodného rozhodnutí finančně podporovat veřejnoprávní vysílání, ale nesmí to být v rozporu s unijním právem, kde je nutné věnovat zvýšenou pozornost v rámci respektování poslání veřejné služby a přiměřeného financování. Významné je pro tuto oblast sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání. To objasňuje zásady, kterých se Evropská komise drží při uplatňování příslušných článků z primárního práva na státní financování veřejnoprávního vysílání. Toto sdělení si klade za cíl nastolit náležitou rovnováhu mezi zájmy veřejných a soukromých médií.

Orgány Evropské unie si uvědomují, že žijeme v moderní době plné technologických inovací. Tato skutečnost je promítnuta do řady jejích dokumentů, a proto je této problematice věnována i část této diplomové práce. Technologické změny umožňují širší distribuci obsahu, po kterém volá především mladší generace. Z průzkumů je patrné, že tato část generace vyhledává informace a zprávy prostřednictvím populárních sociálních médií. Veřejnoprávní vysílání by se tedy mělo pokusit zaujmout i významnou pozici na sociálních médiích a snažit se zvýšit svůj dosah.

Poslední část této práce se věnuje judikatuře Soudního dvora Evropské unie. Z této kapitoly je evidentní, že se obsah rozsudku Soudního dvora Evropské unie často promítne do dokumentů orgánů Evropské unie. První dvě podkapitoly přiblížily starší rozsudky, které pomohly zformovat pohled na veřejnoprávní vysílání. Třetí a poslední část se následně věnovala problematice spojené s financováním veřejnoprávního vysílání, kde lze nalézt již novější rozsudky. Hlavně financování veřejnoprávního vysílání bývá často předmětem sporu, tudíž lze zpozorovat nejrůznější předměty, které řešil Soudní dvůr EU u této problematiky.

Jak lze z této práce vyčíst, jsou ustanovení Evropské unie, které se týkají veřejnoprávního vysílání, mnohdy velmi obecné. Je tedy ponechán velký prostor jednotlivým státům, a to z toho důvodu, že každý stát má vlastní kulturní a společenské potřeby. Nastavená pravidla Evropské unie se tedy následně projevují na úrovni národních úprav veřejnoprávního vysílání členských států. V České republice je tímto předpisem například zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových

a televizních poplatcích, Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuální službě na vyžádání.

Jsem toho názoru, že by nemohlo soukromé komerční vysílání v členských státech EU zcela a plnohodnotně nahradit veřejnoprávní vysílání. Domnívám se, že by nebylo možné, aby došlo k naplnění všech požadavků, které jsou zmíněné v této diplomové práci a odrážejí postoj Evropské unie. Stručně řečeno, existují významné demokratické, společenské i kulturní důvody pro to, aby ve státech Evropské unie mělo veřejnoprávní vysílání své stálé místo.

Zdroje

Odborná literatura

BIONDI, Andrea and Piet EECKHOUT and James FLYNN (Ed.). *The law of state aid in the European Union* [online]. 2004 [cit. 17-02-2021]. ISBN 0191699039.

CREMONA, Marise (Ed.). *Market integration and public services in the European Union* [online]. Oxford: Oxford University Press. 2011 [cit. 05-02-2021]. Dostupné z:
<https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199607730.001.0001/acprof-9780199607730>

ERDOS, David Oliver. *European data protection regulation, journalism, and traditional publishers: balancing on a tightrope?* [Online]. Oxford: Oxford University Press. 2020. [cit. 21-01-2021]. Dostupné z:
<https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/oso/9780198841982.001.0001/oso-9780198841982>.

HENDRYCH, Dušan. et al. *Právníkový slovník*. 3. podstatně rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, ISBN 978-80-7400-059-1.

HVÍŽĎALA, Karel. *Moc a nemoc médií: rozhovory, eseje a články 2000-2003*. 1. vydání. Praha: Máj, 2003. ISBN 8086569705.

Masarykova univerzita v Brně. *Fakulta sociálních studií, Média a realita 2002: sborník prací Katedry mediálních studií a žurnalistiky FSS MU Brno*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně: 2003.

POUPEROVÁ, Olga. *Institucionální aspekty regulace médií*. 1.vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN 80-210-3083-6.

POUPEROVÁ, Olga. *Regulace médií*. Praha: Leges, 2010. ISBN 978-80-87212-48-6.

TICHÝ et al. *Evropské právo*. 5. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-546-6.

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

SMITH, Rachael Craufurd. *State Support for Public Service Broadcasting: The Position Under European Community Law: Legal Issues of Economic Integration*. Netherlands: Kluwer Law International [online]. 2001 [cit. 15.03.2021]. Dostupné z:
https://scholar.google.com/scholar_lookup?title=State+Support+for+Public+Service+Broadcasting%3A+The+Position+Under+European+Community+Law&author=Smith+R+Craufurd&publication+year=2001&journal=Legal+Issues+of+Economic+Integration&volume=28&doi=10.1023%2FA%3A1010818426772

Odborné studie a články

DEANE, James, Pierre François DOCQUIR, Winston MANO, Tarik SABRY a Naomi SAKR. *Achieving Viability for Public Service Media in Challenging Settings* [online]. University of Westminster Press, 2020.[cit. 13.01.2021]. ISBN 9781912656516. Dostupné z: doi:10.16997/book41

Česká televize. *Televize veřejné služby v zahraničí: vysílání veřejné služby a nový světový informační pořádek* [online]. Praha: Česká televize, 2001 [cit. 13.01.2021]. Dostupné z: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/publikace-ct/pdf/TVZ.pdf>

European Commission. *State aid: Commission updates rules for state funding of public broadcasters* [online]. Brusel. 2009 [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/1072&format=PDF&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

HELBERGER, Natali. Exposure diversity as a policy goal [online]. *Journal of Media Law*. 2012 [cit. 03.03.2021]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.5235/175776312802483880>. 65–92s.

IOSIFIDIS, Petros. Growing pains? The transition to digital television in Europe. *European Journal of Communication* [online]. 2011, [cit. 15.03.2021]. ISSN 02673231. Dostupné z: doi:10.1177/0267323110394562

KALOGEROPOULOS, Antonis. *How younger generations consume news differently, in Nic Newman et al, Reuters Institute Digital News Report*. [online]. Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism. 2019. [cit. 15.03.2021]. Dostupné z: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/inline-files/DNR_2019_FINAL.pdf?fbclid=IwAR0fpiZ6icovQdCl25v3zOVfuCCDe8zQ-oHR7h9faffwSU8ITpjD255FNok

KORBIEL, Izabela a Katharine SARIKAKIS. *Between two (in)competencies: A critical view on media ownership regulation in the EU* [online]. *International Journal of Media*. 2017 [cit. 03.03.2021]. ISSN 17408296. Dostupné z: doi:10.1386/macp.13.1-2.183_7

Ministerstvo kultury ČR. *Studijní texty ke služebnímu oboru Media, audiovize, regulace vysílání* [online]. 2020 [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-12-media-a-audiovize-20200703-pdf.aspx>

POUPEROVÁ, Olga. *Vysílání veřejné služby v kontextu základních práv*. [Online] 2016. [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vysilani-verejne-sluzby-v-kontextu-zakladnich-prav.aspx>

SCHULZ, Anne and David LEVY and Rasmus Kleis NIELSON, Old, Educated, and Politically Diverse: *The Audience of Public Service*

News[online]. Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism. 2019 [cit. 16.03.2021]. Dostupné z: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2019-09/The_audience_of_public_service_news_FINAL.pdf,

ŠMÍD, Milan. *Diskuse o vysílání veřejné služby v evropském kontextu* [online]. [cit. 15.03.2021]. Dostupné z: <http://www.louc.cz/pril01/p144vvseu.pdf>

ŠMÍD Milan. *Duální systém vysílání* [online]. 2000 [cit. 06.01.2021]. Dostupné z: <http://www.louc.cz/louc7.html#audiov>

ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní média v zemích EU – jejich řízení a kontrola, vymezení činnosti* [online]. 2014 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=48>

ŠMÍD, Milan. *Vysílání České televize v roce 2011 z pohledu plnění úkolů veřejné služby* [online]. 2012 [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/vysilani-ceske-televize-v-roce-2011-z-pohledu-plneni-ukolu-verejne-sluzby.pdf>

ŠMÍD, Milan. *Vysílání veřejné služby v zemích Evropské unie, jeho organizace a fungování* [online]. 2011 [cit. 12.01.2021]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=70698>.

ŠTĚTKA, Václav. *Jednota, či rozmanitost? Kulturní cíle evropské audiovizuální politiky a jejich aplikace v prostředí české televizní scény* [online]. 2007 [cit. 25.01.2021]. Dostupné z: https://journals.muni.cz/socialni_studia/article/view/5567/4663.

TROUILLARD, Pauline. Financing the public service broadcasting under European Union law. *Comunicação e Sociedade* [online]. 2016 [cit. 09.03.2021]. ISSN 16452089

ZENO-ZENCOVICH, Vincenzo. Does Public Service Broadcasting Make Sense in the Internet Age? *Journal of Media Law* [online]. 2012, [cit. 05.03.2021]. ISSN 17577632. Doi:10.5235/JML.4.2.229

Webové stránky:

Audiovisual and Media Services Policy (Unit I.1). *Audiovisual Media Services Directive (AVMSD)* [online]. 2020 [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/audiovisual-media-services-directive-avmsd>

Audiovisual and Media Services Policy (Unit I.1). *European Regulators Group for Audiovisual Media Services: (ERGA)* [online]. 2021 [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-regulators-group-audiovisual-media-services-erga>

Česká televize. *Digitální pozemní vysílání ve světě* [online]. [cit. 20.03.2021]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/technika/digitalni-vysilani-dvb-obecne/digitalni-pozemni-vysilani-ve-svete/>

Evropská komise. *Commission welcomes start of a new era for Europe's audiovisual media* [online]. 2007 [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_07_1809

Evropská komise. *Členské státy EU směřují k vypnutí analogového pozemního televizního vysílání* [online]. 2009 [cit. 19.03.2021]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_09_266

Evropská komise. *Soudy EU* [online]. 2020 [cit. 21.03.2021]. Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_eu_courts-15-cs.do

Glossary of summaries: GREEN PAPER [online]. [cit.29.01.2021]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/green_paper.html

Investment in High-Capacity Networks (Unit B.5). *Broadband Glossary: state aid to public service broadcasting* [online]. 3.7.2020 [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/broadband-glossary>

ISKRA, Katarzyana Anna a Sophia THOENES. *Politika v oblasti audiovizuálních děl a sdělovacích prostředků* [online]. 2021 [cit. 03.03.2021]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/138/politika-v-oblasti-audiovizualnich-del-a-sdelovacich-prostredku>

KALOGEROPOULOS, Antonis. *How Younger Generations Consume News Differently* [online]. 2018 [cit. 16.03.2021]. Dostupné z: <https://www.digitalnewsreport.org/survey/2019/how-younger-generations-consume-news-differently/>

MARZOCCHI, Ottavio. *Ochrana základních práv v EU: Přistoupení EU k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP)* [online]. [cit. 03.02.2021]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/146/ochrana-zakladnich-prav-v-eu>

Ministerstvo kultury ČR. *Evropská audiovizuální observatoř* [online]. [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/evropska-audiovizualni-observator-535.html>

Ministerstvo kultury ČR. *Směrnice o audiovizuálních mediálních službách* [online]. [cit. 19.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/smernice-o-audiovizualnich-medialnich-sluzbach-492.html>

Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Základní informace o Radě Evropy* [online]. 2020 [cit. 05.01.2021]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/zakladni-informace-o-rade-evropy>

POKORNÝ, Milan. *Jak evropská veřejnoprávní média podporují diváky a posluchače během krize* [online]. 2020 [cit. 22.03.2021]. Dostupné z: <https://informace.rozhlas.cz/jak-evropska-verejnopravni-media-podporuji-divaky-a-posluchace-behem-krize-8177430>

Redakce internové stránky <https://www.parabola.cz>. *22 z 27 států EU přešlo na digitální vysílání* [online]. 2013 [cit. 23.03.2021]. Dostupné z: <https://www.parabola.cz/clanky/4944/22-z-27-statu-eu-preslo-na-digitalni-vysilani/>

Směrnice o audiovizuálních mediálních službách [online]. 2019 [cit. 2021.02.09]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:am0005&from=CS>

Smlouva o fungování EU [online]. [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:4301854&from=CS>

Stát EU může veřejné správě uložit povinnost přijímat platby v hotovosti [online]. 2021 [cit. 02.03.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2021/01/26/stat-eu-muze-verejne-sprave-ulozit-povinnost-prijimat-platby-v-hotovosti/>

TAJBR, Jaroslav. *KOMENTÁŘ: Evropská unie srovnala podmínky audiovize* [online]. [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/pravo-a-justice/komentar-evropska-unie-srovnala-podminky-audiovize.A190127_154228_ln_byznys_pravo_ssu

Team DG CONNECT. *1984 – Green Paper on the Establishment of the Common Market for Broadcasting, especially by Satellite and Cable* [online]. 2014 [cit. 25.01.2021]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/1984-%E2%80%93-green-paper-establishment-common-market-broadcasting-especially-satellite-and-cable>

The European Audiovisual Observatory. *WHAT WE DO* [online]. [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/what-we-do>

The European Broadcasting Union. *About the EBU* [online]. 2021 [cit. 07.01.2021]. Dostupné z: <https://www.ebu.ch/about>

The European Broadcasting Union. *EUROPEAN UNION ENTRUSTS THE EBU WITH STRENGTHENING PUBLIC BROADCASTING* [online]. 2012 [cit. 21.01.2021]. Dostupné z: <https://www.ebu.ch/news/2012/07/european-union-entrusts-the-ebu>

The European Broadcasting Union. *LEGAL AND POLICY COMMITTEE* [online]. 2021 [cit. 06.01.2021]. Dostupné z: <https://www.ebu.ch/groups/committees/legal>

Právní předpisy a ostatní dokumenty:

Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 4. listopadu. 1950

Doporučení CM/Rec (2018) Výboru ministrů členským státům týkající se plurality médií a jejich transparentního vlastnictví ze dne 17. března 2018

CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a předpisy související: komentář, Praha, 2009, s.62

Listina Základních Práv Evropské Unie 2007/C 303/01 ze dne 14. 12. 2007

Konsolidované znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [online]. Lex [cit. 15-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02010L0013-20181218>

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING on Partnership between The European Union and the European Broadcasting Union. [online]. 2012 [cit. 06-01-2021]. Dostupné z: https://www.ebu.ch/files/live/sites/ebu/files/News/2012/07/2012.07.24-MoU_EC-EBU.pdf

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání ze dne 13. prosince 2005. [online]. [cit. 05-02-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM:2005:0646:FIN>

Protokol č. 29 o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech [online]. Lex [cit. 05-03-2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FPRO%2F29>

Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady 2239/2004/ES ze dne 17. listopadu 2004, kterým se mění rozhodnutí Rady 1999/784/ES o účasti Společenství v Evropské audiovizuální observatoři

Rozhodnutí Rady 2006/515/ES ze dne 18. května 2006 o uzavření Úmluvy o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů

Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání 2009/C 257/01 ze dne 27. října. 2009

Sdělení Komise (2000) 580 final o službách obecného zájmu ze dne 20 září 2000

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě COM (2015) 192 final ze dne 6.5.2015

Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu

Smlouva o Evropské unii (konsolidované znění) Lex [online]. 2012 [cit. 10.02.2021] Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0008.02/DOC_1&format=PDF

Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění) Lex [online]. 2012 [cit. 15.02.2021] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=FI>

Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů ze dne 20. října 2005

Usnesení Evropského parlamentu 2007/2253(INI) ze dne 25. září 2008 o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii

Usnesení Evropského parlamentu 2010/2028(INI) ze dne 25. listopadu 2010 o veřejnoprávním vysílání v digitální době: budoucnosti duálního systému

Usnesení Evropského parlamentu 2011/2246(INI) ze dne 21. května 2013 o Chartě EU: Standardní podmínky svobody sdělovacích prostředků v celé EU

Usnesení Evropského parlamentu 2017/2209(INI) ze dne 3. května 2018 o pluralitě a svobodě sdělovacích prostředků v Evropské unii

Usnesení Rady EU 1999/C 30/01 ze dne 25. ledna 1999 o veřejnoprávním vysílání

Vysvětlení k Listině Základních Práv Evropské Unie 2007/C 303/02 ze dne 14. 12. 2007.

Judikatura

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 30. dubna 1974, *Giuseppe Sacchi*, ve věci 155/73

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 11. července 1985, *Cinéthèque SA a další proti Fédération nationale des cinémas français*, ve spojených věcech C-60 a C-61/84

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. dubna 1988, *Bond van Adverteerders*, ve věci 155/73

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18. června 1991, *Elliniki Radiophonia Tiléorassi AE a Panellinia Omospondia Syllogon Prossopikou v Dimotiki Etairia Pliroforissis a Sotirios Kouvelas a Nicolaos Avdellas a další.*, ve věci C-260/89

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 25. července 1991, *Gouda proti Commissariaat voor de Media*, ve věci C-288/89

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, ve věci C-280/2000

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 13. prosince 2007, *United Pan-Europe Communications Belgium a další*, ve věci C-250/06

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. června 2008, *Sociedade Independente de Comunicação*, ve věci T-442/03

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22. října 2008, *TV2 Danmark*, ve spojených věcech T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 1. července 2010, *Métropole télévision (M6) a Télévision française 1 SA (TF1)*, ve věci T-568/08, T-573/08

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22. června 2016, *Český rozhlas*, ve věci C-11/15

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. ledna 2021, *Johannes Dietrich a Norbert Häring v. Hessischer Rundfunk*, ve spojených věcech C-422/19 a C-423/19

Resume

The thesis named “*The issue of public broadcasting and its role in the law of European Union*” aims to introduce to the reader how the European Union views public service broadcasting and sets out to comprehensively summarize the legislation on public service broadcasting in the law of the European Union. Furthermore, there will be emphasized the importance of this type of broadcasting and its need in a modern democratic state.

This thesis consists of 6 chapters. The first chapter initially focuses on the concepts which are worked with in this thesis. Then, the origin of public service broadcasting is described, as well as its gradual development. Finally, in this chapter the reader will discover what a dual system is and why media pluralism is important.

The second chapter is devoted to the introduction to further organizations, which at least partially focus their activity on public service broadcasting. Namely there are introduced the operations of the Council of Europe, the European Broadcasting Union, The European Audiovisual Observatory, and the European Regulators Group for Audiovisual Media Services (EGRA).

In the third chapter, the normative influence of the EU on public service broadcasting is described. Because the issue of public service broadcasting falls under the audiovisual policy of the European Union, the start of the chapter is devoted to its introduction. Subsequently, the documents which influence or are dedicated to public service broadcasting are described.

The fourth chapter covers financing of public service broadcasting, namely its rules and methods. In greater detail there is described the Communication from the Commission on the application of State aid rules to public service broadcasting.

The fifth chapter is devoted to the role of public service broadcasting in the digital world. Firstly, digital television broadcasting is described, and then the author discusses the use of new technologies and the stances of organisations of the European Union on this matter. The subject of the last subchapter is social media and their importance for the survival of public broadcasting.

The sixth and final chapter, describes the judgments of the Court of Justice of the European Union, which have meant a breakthrough on the field of public service broadcasting or solved issues relevant to it. In this chapter, the author also focuses on the free movement of services, monopoly positions and on issues regarding the financing of public service broadcasting.